

STATUS FOR VERNEVERDIGE KULTURMINNER I UTVALGTE KOMMUNER

Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram 2015-2019
Samnanger kommune
Hordaland fylke 2019

Dammann, Åse

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)
 Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo
 Telefon: 23 35 50 00
www.niku.no

Tittel STATUS FOR VERNEVERDIGE KULTURMINNER I UTVALGTE KOMMUNER Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram 2015-2019 Samnanger kommune Hordaland fylke 2019	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 82/2019	Publiseringsdato 17.03.2020
	Prosjektnummer 1021469	Oppdragstidspunkt 2019-2020
	Forsidebilde Seks bygninger på Safa fabrikker i Samnanger er eldre enn 1900 og inngår i SEFRAK-kontrollen. Foto: ÅD/NIKU 2019	
Forfatter(e) Dammann, Åse	Sider 42	Tilgjengelighet Begrenset
	Avdeling Bygning	

Prosjektleder Åse Dammann
Prosjektmedarbeider(e) Nils Aage Hafsal, Monica Kristiansen
Kvalitetssikrer Edvard Undall

Oppdragsgiver(e) Riksantikvaren v/Lars Rogstad

Sammendrag   I denne rapporten beskrives tap, endringer og tilstand for verneverdige kulturminner og SEFRAK-registrerte bygninger eldre enn 1900 i Samnanger kommune i Hordaland fylke i perioden 2014-2019. Undersøkelsen er del av Riksantikvarens overvåkingsprogram «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner», som gjennomføres ved kontrollregistrering i felt hvert femte år i 10 utvalgte kommuner. SEFRAK-bygninger i Samnanger ble kontrollregistrert for fjerde gang i 2019. 35 % av SEFRAK-bygningene i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget i Samnanger har gått tapt siden tidlig 1980-tallet. Det årlige tapet i perioden 2014-2019 er på 1,1 %. 60 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene var endret, 11 % var truet og 1 % var sterkt truet. Tilstanden var noe bedre for de verneverdige kulturminnene (9 % truet) enn for SEFRAK-bygningene uten tilsvarende vern (12 % truet).

Emneord Kulturminne, verneverdig, SEFRAK, bygning, miljøovervåking, kontrollregistrering, tap, endring, tilstand, Samnanger, Hordaland

Avdelingsleder

Annika Haugen

Forord

I denne rapporten presenteres oversikt over tap, tilstand og endring av SEFRAK-registrerte bygninger og verneverdige kulturminner i Samnanger kommune, basert på feltkontroll i 2019 i Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner». Overvåkingsresultatene skal gi faktagrunnlag for målrettede tiltak i dagens og fremtidig kulturminneforvaltning. Analyser av tapsårsaker og forholdet mellom virkemiddelbruk og bevaringsgrad vil bli presentert i programmets sluttrapport i 2020.

NIKU takker for velvilje og hjelp fra huseiere, lokalbefolkning og kommuneforvaltning i forbindelse med feltarbeidet i Samnanger kommune i 2019.

Kontaktperson hos Riksantikvaren er Lars Rogstad.

NIKU, mars 2020

Åse Dammann

Innholdsfortegnelse

Tabelloversikt	6
Figuroversikt	6
Ordforklaringer	7
1 Sammenheng	9
2 Innledning	11
3 Metode	12
3.1 SEFRAK-bygninger	12
3.2 Kommunalt verneverdige kulturminner	12
3.3 Statlig listeførte bygninger	13
3.4 Listeførte kirker	13
3.5 Utvalgte kommuner	15
3.6 Tidsintervaller	15
3.7 Registreringsparametere	16
3.8 Vurderingsparametere	18
3.9 Feltarbeid, databearbeiding og datalagring	19
3.10 Datagrunnlag Samnanger kommune 4. omdrev	20
4 Resultat – verneverdige kulturminner	21
5 Resultat – SEFRAK-bygninger	23
5.1 Tap pr omdrev	23
5.2 Akkumulert tap	23
5.3 Årlig tap	23
5.4 Tapsårsaker	25
5.5 Tilstand	25
5.6 A-B-C-endring	25
5.7 Annen endring	25
5.8 Sosial miljøsammenheng	27
5.9 Geografiske variasjoner	27
5.10 Bygningstyper	28
5.11 Bolighus/våningshus	30
5.12 Driftsbygninger	31
5.13 Mindre uthus	32
5.14 Seter/utmarkshus	33
5.15 Sjøhus og naust	34
6 Virkemidler for vern	35
Kilder	36
Vedlegg 1: Geografiske områder	37
Vedlegg 2: Detaljert resultat SEFRAK-bygninger Samnanger kommune	38
Vedlegg 3: Nøkkeltall 10 kommuner	40

Tabelloversikt

Tabell 1 Undersøkellesgrunnlag. SEFRAK-bygninger	12
Tabell 2 Undersøkellesgrunnlag. Listeførte kirker	13
Tabell 3 10 kommuner. Karakteristikk og hovednæringer	15
Tabell 4 Folketall og befolkningsutvikling. Kommunevis oversikt	15
Tabell 5 Tidsintervaller for kontrollregistrering i MOV-programmet	15
Tabell 6 Registreringsparametere	16
Tabell 7 Vurderingsparametere. Bygningstyper	18
Tabell 8 Vurderingsparametere. Samfunnssektor og Sosial miljøsammenheng	18
Tabell 9 Tilstand for verneverdige kulturminner og SEFRAK-bygninger uten vern	21
Tabell 10 Tap av SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev	23
Tabell 11 Truete/sterkt truete SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev	25
Tabell 12 A-B-C-endring – SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev	25
Tabell 13 Annen endring – SEFRAK-bygninger. 4. omdrev	25
Tabell 14 Tap og tilstand fordelt på geografiske områder i Samnanger. SEFRAK-bygninger	27
Tabell 15 Tap, tilstand og endring for bygningskategorier i SEFRAK	28
Tabell 16 Geografiske kategorier 10 kommuner	37
Tabell 17 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Bygningstyper	38
Tabell 18 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Sosial miljøsammenheng	39
Tabell 19 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Samfunnssektor	39
Tabell 20 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Spredtbygd/tettbygd	39
Tabell 21 Nøkkeltall SEFRAK-bygninger 10 kommuner. Tap 1.-4. omdrev	40
Tabell 22 Nøkkeltall SEFRAK-bygninger 10 kommuner. Tap, tilstand og endring 4. omdrev	40
Tabell 23 Nøkkeltall verneverdige kulturminner. Tilstand	40

Figuroversikt

Figur 1 Årlig tap av SEFRAK-bygninger. Samnanger 4. omdrev	9
Figur 2 Kart over 10 undersøkte kommuner	14
Figur 3 Akkumulert tap av SEFRAK-bygninger. Fra venstre 1., 2., 3. og 4. omdrev	23
Figur 4 Årlig tap av SEFRAK-bygninger. Fra venstre: 2., 3. og 4. omdrev	23
Figur 5 Tap og tilstand fordelt på sosial miljøsammenheng	27
Figur 6 Akkumulert tap fordelt på SEFRAK bygningstyper. 323 undersøkte i 4. omdrev	29
Figur 7 Tilstand fordelt på SEFRAK bygningstyper. 306 gjenstående i 4. omdrev	29
Figur 8 A-B-C-Endring fordelt på SEFRAK bygningstyper. 306 gjenstående i 4. omdrev	29
Figur 9 Tap. Bolig/våningshus. 2., 3. og 4. omdrev	30
Figur 10 Tap. Driftsbygninger. 2., 3. og 4. omdrev	31
Figur 11 Tap. Mindre uthus. 2., 3. og 4. omdrev	32
Figur 12 Tap. Seter/utmarkshus. 2., 3. og 4. omdrev	33
Figur 13 Tap. Sjøhus/naust. 2., 3. og 4. omdrev	34

Ordforklaringer

SEFRAK-bygning

Bygning som inngår i SEFRAK-registeret, som er Riksantikvarens landsdekkende register over bygninger eldre enn 1900, samt yngre bygninger i nordlige områder. Bygningene er digitalt kartfestet via Matrikkelen. SEFRAK-registeret gir ikke vernestatus.

Verneverdig kulturminne

I dette overvåkingsprogrammet: Bygninger regulert til bevaring i hensynssone etter plan- og bygningsloven, bygninger prioritert i kommunale kulturminneplaner og statlig listeførte bygninger, herunder listeførte kirker.

Kommunalt verneverdig kulturminne

I dette overvåkingsprogrammet: Bygninger regulert til bevaring i hensynssone etter plan- og bygningsloven, og bygninger prioritert i kommunale kulturminneplaner.

Listeførte kirker

Kirker som ikke er fredet, men som er vurdert av Riksantikvaren som viktige kulturminner og dermed underlagt særskilte saksbehandlingsregler etter kirkerundskrivet (Rundskriv T-3/00).

Statlig listeført bygning verneklasse 2

Statlig eid bygning som ikke er forskriftsfredet, men som er vurdert som verneverdig i en statlig sektors landsverneplan. Bygningene kan vernes ved reguleringsplan.

Omdrev

Kontrollperioder i overvåkingsprogrammet: Første omdrev (2000-2004), andre omdrev (2005-2009), tredje omdrev (2010-2014) og fjerde omdrev (2015-2019)

Tap

Bygningstap: Når bygningen er borte, sammenrast eller flyttet til annet sted

Tilstand

Bygningsteknisk tilstandsgrad: «Intakt», «Truet» (dårlig teknisk tilstand) eller «Sterkt truet» (svært dårlig teknisk tilstand)

A-B-C-endring

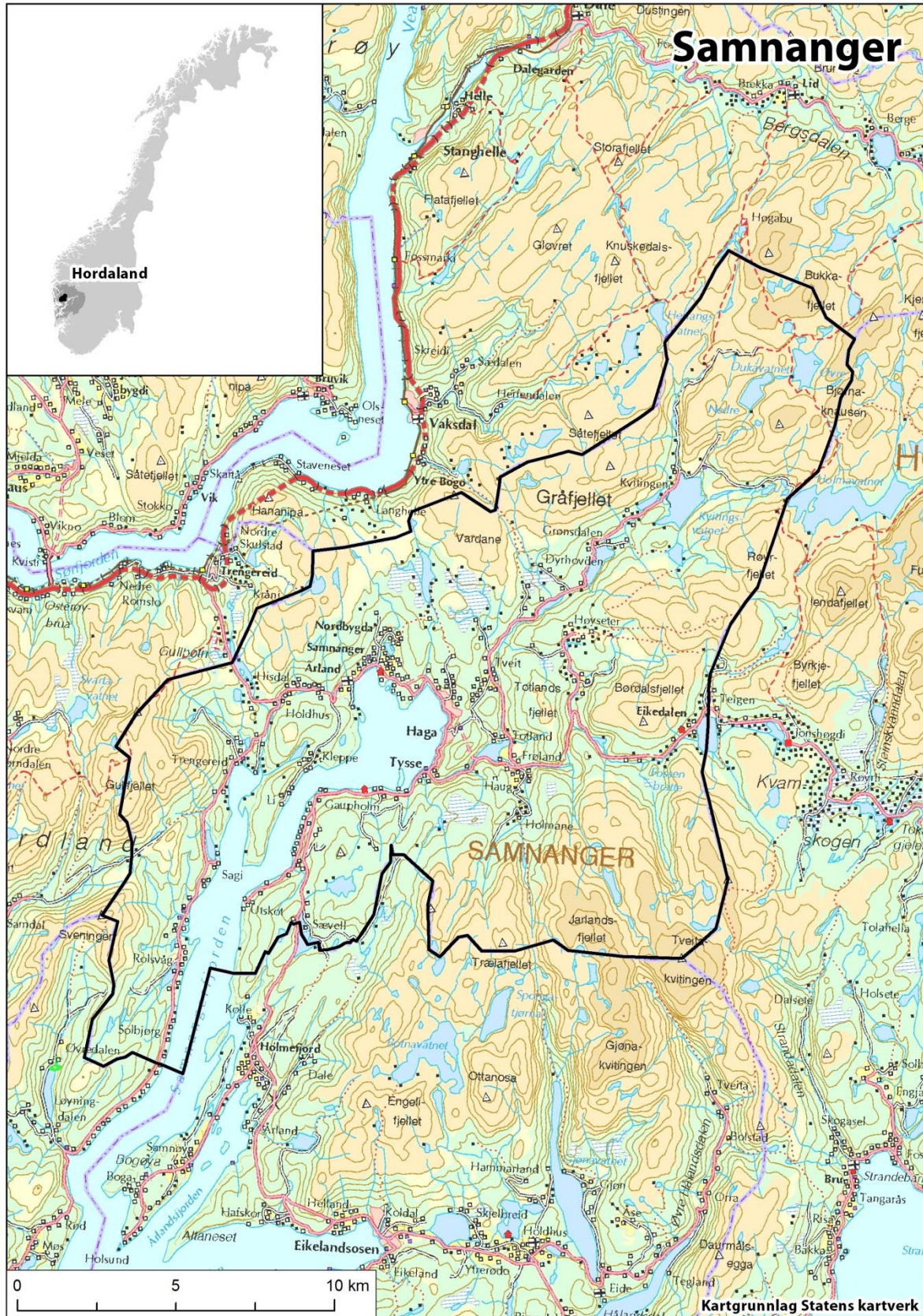
Bygningens endringsgrad: «A-endring» (stor volumendring), «B-endring» (mindre volumendring), «C-endring» (overflateendring)

Annen endring

Bygningsendring: «Deler av hus revet», «Tilbakeført til eldre uttrykk», «Dokumentert stilhistorisk tilbakeført»

Askeladden

Riksantikvarens database over fredete kulturminner og kulturmiljøer i Norge

1 Sammendrag

I Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram (MOV-program) «Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner» følges tap, tilstand og endringer av kulturminner over tid.

Overvåkingsresultatene skal gi en indikasjon på måloppnåelse for de nasjonale miljømålene på kulturminnefeltet, og resultatene skal danne kunnskapsgrunnlag for målrettede tiltak i kulturminneforvaltningen. MOV-programmet gjennomføres ved feltkontroll av verneverdige kulturminner og SEFRAK-bygninger hvert femte år i ti utvalgte kommuner: Bø, Flora, Kautokeino, Melhus, Nittedal, Nord-Aurdal, Saltdal, Samnanger, Sandnes og Tromsø. Fire omdrev er gjennomført til nå: første omdrev (2000-2004), andre omdrev (2005-2009), tredje omdrev (2010-2014) og fjerde omdrev (2015-2019).

Undersøkellesgrunnlag Samnanger kommune

353 objekter skulle kontrollregistreres i Samnanger i 2019: 323 SEFRAK-bygninger, 65 verneverdige bygninger og én listeført kirke (delvis overlappende grupper).

Effekten av vern

Undersøkellesresultatene i Samnanger i 2019 viste at tilstanden var noe bedre for de verneverdige kulturminnene enn for SEFRAK-bygninger uten vern. 9 % av de 65 verneverdige kulturminnene var truet, mens 12 % av 271 SEFRAK-bygninger uten vern var truet.

Samlet resultat SEFRAK-bygninger

323 SEFRAK-bygninger ble undersøkt i Samnanger i 2019. 5 % var tapt siden 2014, som betyr et årlig

gjennomsnittstap på 1,1 %. Tapsandelen er lavere enn i forrige omdrev. Akkumulert tap av SEFRAK-bygninger siden SEFRAK-registreringen på 1980-tallet er på 35 %. 11 % av bygningene er truet av forfall og 1 % sterkt truet. Andelen bygninger i god stand har sunket noe, fra 90 % i første omdrev til 88 % i fjerde. 4 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene har større volumendringer, 20 % har mindre volumendringer og 36 % har overflateendringer. Endringsandelen har økt i alle omdrev.

Figur 1 Årlig tap av SEFRAK-bygninger. Samnanger 4. omdrev

Ulike bygningstyper

Fem hovedkategorier av SEFRAK-bygninger er undersøkt i Samnanger: «Bolighus/våningshus», «Driftsbygninger», «Mindre uthus», «Utmarkshus» og «Sjøhus/naust». Sjøhus/naust og utmarkshus har høyest tapsandel, både akkumulert (49 % og 48 %) og i fjerde omdrev isolert (13 % og 7 %). De store driftsbygningene i landbruket har lav tapsandel i tredje og fjerde omdrev (3 % begge omdrev), mens det er mer tap av mindre uthus (9 % og 7 %). Tapet av bolig/våningshus ligger noenlunde på gjennomsnittet for kommunen både i tredje og fjerde omdrev (6 % og 5 %), og bolig/våningshus har mindre forfall enn gjennomsnittet i kommunen (9 % truet mot 12 %). Mange av boligene er endret (67 %).

Geografiske variasjoner

I første omdrev var prosentvis tap av SEFRAK-bygninger noe høyere i tettbygde områder av Samnanger enn i spredtbygde strøk, men fra andre omdrev har det vært omvendt, med mest tap i spredtbygde områder av kommunen. Andelen av de gjenstående bygningene som er truet av forfall er også noe høyere i spredtbygde områder.

Venstre: 323 SEFRAC-registrerte bygninger eldre enn 1900 skulle kontrollregistreres i Samnanger kommune i 2019, blant annet bygningene på Årland (12420003007-012). Høyre: Undersøkelsen omfatter også bygninger av nyere dato, slik som denne murvillaen i Tysse, som er én av 38 undersøkte bygninger regulert til bevaring (19471055). Foto: ÅD/NIKU 2019

65 kommunalt verneverdige kulturminner ble undersøkt i Samnanger kommune i 2019. 27 av disse var prioritert i kommunens kulturminneplan, som blant annet Samnanger treskoverkstad (venstre) og storbåtnaustet på Barmen (høyre). Foto: ÅD/NIKU 2019

Samnanger som kraftkommune er representert ved mikrokraftverket i Dyrhovden og Frøland kraftverk. Begge kulturminnene er prioritert i kommunens kulturminneplan og inngår i kontrollregistreringen av kommunalt verneverdige kulturminner i Samnanger. Foto: ÅD/NIKU 2019

2 Innledning

Riksantikvarens miljøovervåking

«Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner» er Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram (MOV-program) for verneverdige kulturminner, som startet opp i år 2000. I programmet følges tap, tilstand og endringer av kulturminner over tid, ved innsamling av registreringsdata i lange tidsserier. Overvåkingsresultatene skal gi indikasjon på måloppnåelse for de nasjonale miljømålene på kulturminnefeltet, samtidig som resultatene skal danne kunnskapsgrunnlag for målrettede tiltak i kulturminneforvaltningen. Riksantikvaren ønsker konkrete anbefalinger for fremtidig kulturminneforvaltning, basert på analyseresultatene.

Eldre bygninger og verneverdige kulturminner

Overvåkingsprogrammet gjennomføres ved feltkontroll av verneverdige kulturminner i ti kommuner: Kautokeino og Nord-Aurdal (2015), Nittedal og Tromsø (2016), Saltdal og Sandnes (2017), Flora og Melhus (2018) og Bø i Telemark og Samnanger (2019). I tillegg til verneverdige kulturminner omfatter programmet et stort antall SEFRAK-registrerte bygninger eldre enn 1900, slik at undersøkelsen også gir opplysninger om tilstandsutviklingen for den eldre bygningsmassen, uavhengig av verneverdi. Kontrollkommunene skal vise et tverrsnitt av Norge, geografisk og samfunnsmessig.

Tapsårsaker og virkemidler for vern

Riksantikvaren ønsker på denne måten å gjennomføre en bredt anlagt miljøovervåking, for å ta høyde for fremtidige problemstillinger på kulturminnefeltet. På grunnlag av de innsamlede registreringsdataene i overvåkingsprogrammet skal årsaker til bygningstap analyseres, samt forholdet mellom virkemiddelbruk og bevaringsgrad belyses. Analyser av tapsårsaker og forholdet mellom virkemiddelbruk og bevaringsgrad vil bli presentert i programmets sluttrapport i 2020.

Fra «Gamle hus» til «Verneverdige kulturminner»

«Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner» er en videreføring av overvåkingsprogrammet «Gamle hus da og nå 2000-2014», som omfattet SEFRAK-bygninger i 18 kommuner. Fra 2015 ble antallet kommuner redusert til 10, samtidig som programmet ble utvidet til også å omfatte kommunalt verneverdige og statlig listeførte bygninger, herunder listeførte kirker. Fra 2020 vil de 8 kommunene som gikk ut i 4. omdrev tas inn igjen i MOV-programmet.

Kontrollregistrering i Samnanger kommune

Kontrollregistrering av SEFRAK-bygninger i Samnanger kommune har blitt gjennomført i 2004, 2009, 2014 og 2019. Kontrollregistrering av gruppen verneverdige kulturminner ble gjennomført for første gang i 2019.

Rapportens oppbygging

I kapittel 3 presenteres metode for datainnsamling og analyse. Overvåkingsresultatene presenteres i kapittel 4 og 5, og i kapittel 6 presenteres virkemidler for bevaring av kulturminner i Samnanger kommune.

3 Metode

Datagrunnlaget i overvåkingsprogrammet er innsamlete registreringsdata fra feltkontroll av fire kulturminnegrupper: «SEFRAK-bygninger», «Kommunalt verneverdige kulturminner», «Statlig listeførte bygninger verneklasse 2» og «Listeførte kirker». Feltkontrollen gjennomføres i ti utvalgte kommuner med femårsintervaller.

3.1 SEFRAK-bygninger

«SEFRAK-bygninger» er bygninger som inngår i Riksantikvarens SEFRAK-register. SEFRAK (SEkretariatet For Registrering Av faste Kulturminner) ledet fra 1975 til 1995 en landsomfattende feltregistrering av alle bygninger eldre enn 1900. I områder der krigshandlinger eller bybranner hadde ødelagt eldre bebyggelse, ble også nyere bygninger registrert. Ca 500 000 objekter ble registrert med foto, kartfesting og oppmåling. Deler av informasjonen ble digitalisert og koblet til Matrikkelen. I 1989 ble SEFRAK nedlagt som sekretariat, og ansvarsområdet ble overført til Riksantikvaren. SEFRAK-registrering innebærer ingen formell vernestatus, men SEFRAK-registeret blir brukt som verktøy i kulturminneforvaltningen og som kulturhistorisk kildemateriale.¹ Fra det opprinnelige antallet på 10 790 SEFRAK-registrerte objekter i de ti kontrollkommunene, ble 3 332 objekter trukket fra ved oppstart av MOV-programmet: 1900-talls bygninger, ruiner og svært utilgjengelige bygninger. Undersøkelsergrunnlaget i første omdrev av MOV-programmet var på 7 458 SEFRAK-bygninger eldre enn 1900. Antall bygninger som undersøkes i fjerde omdrev er 5 629.

Tabell 1 Undersøkelsergrunnlag. SEFRAK-bygninger

KOMMUNE	OPPRINNELIG REG	1900-TALLS	RUINER	UKJENTE	1. OMDREV	2. OMDREV	3. OMDREV	4. OMDREV
Bø	1053	78	151	21	803	692	663	642
Flora	810	18	92	14	686	634	603	576
Kautokeino	81	36	0	5	40	23	20	19
Melhus	1586	91	42	23	1429	1142	1104	1073
Nittedal	525	135	2	37	351	276	260	249
Nord-Aurdal	1832	91	88	303	1350	1177	1115	1069
Saltdal	745	104	147	31	464	391	373	353
Samnanger	921	241	184	28	468	366	345	323
Sandnes	1231	286	128	36	781	546	513	484
Tromsø	2006	794	47	78	1086	934	894	841
TOTALT	10790	1874	881	576	7458	6181	5890	5629

3.2 Kommunalt verneverdige kulturminner

«Kommunalt verneverdige kulturminner» er i dette MOV-programmet definert som bygninger prioritert i kommunens kulturminneplan, samt bygninger regulert til bevaring i hensynssone etter plan- og bygningsloven (pbl § 12-7.6, tidl § 25.6). Hensynssone bevaring brukes for å verne objekter og områder som har lokal og regional kulturminneverdi.

Kommunalt verneverdige kulturminner ble implementert i overvåkingsprogrammet fra og med andre året av fjerde omdrev (2016). For Kautokeino og Nord-Aurdal, som ble undersøkt i 2015, vil kommunalt verneverdige kulturminner bli implementert fra femte omdrev. Antall kommunalt verneverdige kulturminner vil være variabelt. Ved hvert nytt omdrev skal undersøkelsergrunnlaget utvides med objekter som har blitt vernet eller prioritert siden forrige omdrev. Objekter som har mistet vernestatus siden forrige omdrev, skal tas med videre i undersøkelsen.

¹ Riksantikvarens hjemmeside, lest 24.02.16: <http://www.riksantikvaren.no/Veiledning/SEFRAK-registeret>

3.3 Statlig listeførte bygninger

Undersøkelsergrunnlaget i MOV-programmet omfatter 12 statlig listeførte bygninger verneklasse 2, alle i Tromsø kommune. Dette er statlig eide bygninger som ikke er forskriftsfredet, men som er vurdert som verneverdige i den statlige sektorens landsverneplan. I forbindelse med arbeidet med statlige landsverneplaner har alle statlige sektorer vurdert sine eiendommer med hensyn til kulturhistorisk verdi. Eiendommene med høyest verneverdi er plassert i verneklasse 1 og er forskriftsfredet av Riksantikvaren.² Statlig listeførte bygninger verneklasse 2 er eiendommer som sektoren vurderer som verneverdige og vil verne på annen måte. Riksantikvaren har oppfordret kommunene og de statlige sektorene til å samarbeide om å gi bygninger i verneklasse 2 et formelt vern gjennom kommuneplan og reguleringsplan.

3.4 Listeførte kirker

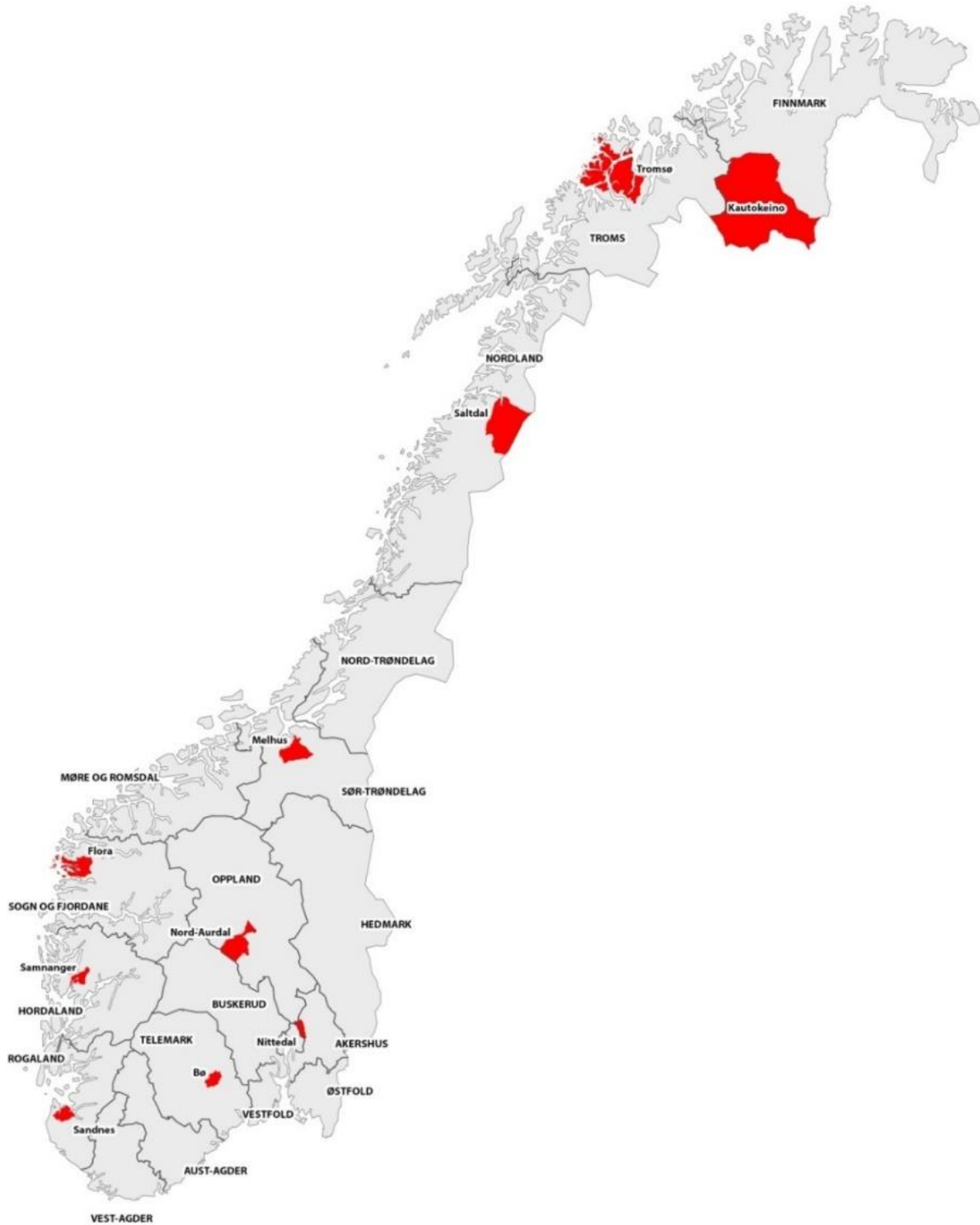
Undersøkelsergrunnlaget i MOV-programmet omfatter 19 listeførte kirker, fordelt på ni kommuner. Listeførte kirker er kirker som ikke er fredet etter kulturminneloven, men som er vurdert av Riksantikvaren som viktige kulturminner. De listeførte kirkene er underlagt særskilte saksbehandlingsregler i henhold til kirkerundskrivet.³ Blant annet skal Riksantikvaren uttale seg i saker som gjelder bygningsmessige endringer av listeførte kirker, før biskopen fatter vedtak etter kirkeloven. Listeførte kirker omfatter alle kirker bygd mellom 1650 og 1850, og en del kirker oppført etter 1850.

Tabell 2 Undersøkelsergrunnlag. Listeførte kirker

KOMMUNE	BYGNINGS NR	ASKELOADEN ID	LISTEFØRT KIRKE	FØR/ETTER 1850
Bø	165679687	83994-1	Bø kyrkje, Bø i Telemark	1850-
Flora	176628685	84076-1	Eikefjord kyrkje	1650-1850
Melhus	184496941	84694-3	Hølonde kirke	1650-1850
Melhus	184528053	84631-3	Horg kirke	1850-
Melhus	184539284	84169-2	Flå kirke, Sør-Trøndelag	1650-1850
Melhus	184567334	84936-2	Melhus kirke	1850-
Nittedal	151068235	85136-2	Nittedal kirke	1850-
Nord-Aurdal	158022575	85015-1	Strand kyrkje, Svenes i Nord-Aurdal	1650-1850
Nord-Aurdal	158025671	85478-2	Skrautvål kyrkje	1650-1850
Nord-Aurdal	158071266	83813-1	Aurdal kirke	1650-1850
Saltdal	188763677	85929-1	Øvre Saltdal kirke	1850-
Saltdal	188781705	85364-3	Saltdal kirke	1850-
Samnanger	194727836	85366-3	Samnanger kyrkje	1850-
Sandnes	170085434	84704-3	Høyland kirke	1650-1850
Sandnes	170182324	84692-1	Høle kyrkje	1850-
Tromsø	190603881	84091-1	Elverhøy kirke	1650-1850
Tromsø	190771458	84575-3	Hillesøy kirke	1850-
Tromsø	190658880	85670-1	Tromsø domkirke	1850-
Tromsø	190686078	85668-1	Tromsdalen kirke, Ishavskatedralen	1850-

² FOR-2011-11-09-1088: Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kap 1

³ Rundskriv T-3/00 fra Kirke- utdannings og forskningsdepartementet og Miljøverndepartementet

Figur 2 Kart over 10 undersøkte kommuner

3.5 Utvalgte kommuner

De ti kontrollkommunene utgjør en geografisk og samfunnsmessig bredde og skal vise et tverrsnitt av Norge. Utvalget er gjort av Riksantikvaren, med utgangspunkt i SSBs kommunekarakteristikker.⁴

Tabell 3 10 kommuner. Karakteristikk og hovednæringer

KOMMUNE	FYLKE	KARAKTERISTIKK	NÆRING
Bø	Telemark	Østlandet, innland, regionsenter	Jordbruk, skogbruk, skoler, turisme
Flora	Sogn og Fjordane	Vestlandet, kyst, innland, by	Industri, oppdrettsnæring
Kautokeino	Finnmark	Nord-Norge, innland, samisk	Reindrift, reinproduksjon
Melhus	Sør-Trøndelag	Midt-Norge, innland, bynært	Arbeidspending, landbruk, service
Nittedal	Akershus	Østlandet, innland, bynært	Industri, service, skogbruk
Nord-Aurdal	Oppland	Østlandet, innland	Landbruk, service, turisme
Saltdal	Nordland	Nord-Norge, innland, kyst	Industri, handel, jordbruk, service, skoler
Samnanger	Hordaland	Vestlandet, kyst, bynært	Arbeidspending, industri, jordbruk
Sandnes	Rogaland	Sørvest-Norge, kyst, innland, by	Handel, industri, jordbruk, service
Tromsø	Troms	Nord-Norge, kyst, innland, by	Handel, offentlig virksomhet, service

Tabell 4 Folketall og befolkningsutvikling. Kommunevis oversikt

Folketallene er hentet fra SSBs statistikkbank.⁵ Folketall for 2040 tilsvarende SSBs beregning av fremskrevet folketall ved middels nasjonal vekst. Folketallene gjelder for de individuelle kontrollårene i hver kommune. Befolkningsutviklingen er beregnet av NIKU. Folketall for Nittedal i 1. omdrev er utelatt, fordi dette tidsintervallet avviker fra de øvrige.

KOMMUNE	KONTROLLÅR	1. OMD	+/-	2. OMD	+/-	3. OMD	+/-	4. OMD	+/-	FREMSKREVET 2040
Bø	2004/09/14/19	5200	6 %	5500	6 %	5834	11 %	6460	38 %	8049
Flora	2003/08/13/18	11392	0 %	11408	3 %	11697	2 %	11944	14 %	13321
Kautokeino	2000/05/10/15	3150	-5 %	2997	-2 %	2935	-1 %	2914	-10 %	2653
Melhus	2003/08/13/18	13579	6 %	14457	8 %	15679	6 %	16546	31 %	20543
Nittedal	1994/06/11/16	-	-	19722	7 %	21165	8 %	22857	39 %	29339
Nord-Aurdal	2000/05/10/15	6500	-1 %	6442	-1 %	6402	1 %	6466	8 %	6910
Saltdal	2002/07/12/17	4863	-4 %	4688	0 %	4710	0 %	4703	-7 %	4393
Samnanger	2004/09/14/19	2300	4 %	2400	2 %	2436	1 %	2463	5 %	2554
Sandnes	2002/07/12/17	54929	10 %	60507	12 %	67814	12 %	76169	54 %	104244
Tromsø	2001/06/11/16	59000	8 %	63596	7 %	68239	8 %	73480	23 %	83728

3.6 Tidsintervaller

Kontrollregistreringen startet i år 2000 og gjennomføres hvert femte år, med to kommuner i året i fast syklus.⁶ SEFRAK-bygninger kontrollregistreres for fjerde gang, de øvrige for første gang.

Tabell 5 Tidsintervaller for kontrollregistrering i MOV-programmet

KOMMUNE	SEFRAK REG	CA ANTALL ÅR	1. OMD	ANTALL ÅR	2. OMD	ANTALL ÅR	3. OMD	ANTALL ÅR	4. OMD
Bø	1984-1988	18	2004	5	2009	5	2014	5	2019
Flora	1991-1993	11	2003	5	2008	5	2013	5	2018
Kautokeino	1980-1988	15	2000	5	2005	5	2010	5	2015
Melhus	1978-1992	18	2003	5	2008	5	2013	5	2018
Nittedal	1973-1974	20	1994	12	2006	5	2011	5	2016
Nord-Aurdal	1977-1990	17	2000	5	2005	5	2010	5	2015
Saltdal	1983-1996	12	2002	5	2007	5	2012	5	2017
Samnanger	1979-1986	21	2004	5	2009	5	2014	5	2019
Sandnes	1979-1984	20	2002	5	2007	5	2012	5	2017
Tromsø	1978-1993	16	2001	5	2006	5	2011	5	2016

⁴ Statistisk sentralbyrås hjemmeside, lest 28.03.19: <http://statbank.ssb.no/statistikkbanken>

⁵ Statistisk sentralbyrå (SSB): <http://statbank.ssb.no/statistikkbanken>

⁶ Unntaket er Nittedal kommune, hvor første kontrollregistrering ble gjennomført i 1994, og andre i 2006

3.7 Registreringsparametere

Ved feltkontroll registreres bygningenes status, tapsårsak, tilstand og endring.

Registreringsparameterne ble definert ved oppstart av MOV-programmet i år 2000, og supplert ved oppstart av tredje omdrev i 2010.

Tabell 6 Registreringsparametere

STATUS	
Tapt	Med tap menes at bygningen fysisk sett er borte eller at forfallet er kommet så langt at bygningen må anses som tapt. Absolutt tap av SEFRAK-registrerte objekter siden registreringstidspunktet. Flytting til annet sted.
Endret	Endret i forhold til den opprinnelige SEFRAK-registreringen.
Uendret	Ingen eller mindre endringer i forhold til den opprinnelige SEFRAK-registreringen.
Står	Ukjent endringsgrad. Brukes for enkelte bygninger hvor det er vanskelig å klassifisere endringsgrad. Årsaken kan være fotokvaliteten på det opprinnelige SEFRAK-skjemaet, eller huset kan være utilgjengelig eller under oppussing/ombygging.
Gjenoppstått	Hus som har vært midlertidig tatt ned og lagret ved tidligere kontrollregistrering, og som er satt opp i tilnærmet opprinnelig materiale og fysisk sammenheng.

TAPSÅRSAK	
Brent/naturkatastrofe	
Falt i ruin	
Flytting	Med unntak av flytting innen et snevert geografisk område, for eksempel gårdstunet.
Forfall/opprydding	
Offentlig vedtak	Offentlig vedtak/ planvedtak.
Riving	
Ukjent	Hvis tapsårsaken ikke kan fastslås med høy grad av sikkerhet, registreres tapsårsak som ukjent.

TILSTAND	
Intakt	Huset står og er i normalt god teknisk tilstand.
Truet	Dårlig teknisk tilstand. Manglende vedlikehold over lengre tid.
Sterkt truet	Huset er i svært dårlig teknisk tilstand.

ABC-ENDRING	
A-endring	Stor volumendring. Sterk grad av ombygging. Endring av bygningens grunnflate. Tilbygg/påbygg som i størrelse dominerer den opprinnelige bygningen. Bygningens opprinnelige volumkarakter er endret. Stor del av bygningen revet.
B-endring	Liten volumendring. Mindre omfattende ombygging. Utvidelse av bygningens grunnflate. Mindre påbygg/tilbygg som underordner seg det eksisterende bygningsvolum. Mindre del av bygningen revet.
C-endring	Overflateendring. Endring av bygningens karakter gjennom generelt vedlikehold, for eksempel ved utskifting av ytre bygningsselementer som panel, takbelegg og vinduer/listverk. Mindre endringer, som skifting mellom relativt moderne takteking som bølgeblekk, eternitplater, asbestplater, aluminiumsplater, papp m.m. regnes ikke som endring. Det samme gjelder også utskifting av enkelte vinduer som har samme format, men hvor detaljene er vanskelig å kontrollere før/nå. Hvis panel, listverk, vinduer og takbelegg er helt fornyet, men er av samme type som ved den opprinnelige registreringen, vil dette i de fleste tilfeller ikke bli registrert som endring. Undersøkelsen vil derfor ikke fange opp tap av autentisitet på detaljnivå.

ANNEN ENDRING	
Deler av hus revet	En typisk endring er at deler av huset er bygd i lettere konstruksjon og er mer utsatt for forfall og derfor blir revet, mens den tømrete delen står igjen.
Tilbakeført til eldre uttrykk	Tilbakeføring til eldre uttrykk eller stil.
Dokumentert stilhistorisk tilbakeført	Tilbakeføring basert på dokumentert grunnlag.

Tilstand

Tilstandsvurderingen er basert på bygningens beskaffenhet på registreringstidspunktet og skal ikke være påvirket av andre forhold, som forfall og gjengroing i omgivelsene. «Truet» ble innført som supplerende registreringsalternativ til «Sterkt truet» fra tredje omdrev. Denne endringen kan ha medført avvik i resultatene i tredje og fjerde omdrev, sammenlignet med de første omdrevene. Resultatene kan tyde på at det nå skal mer til for å registrere en bygning som «Intakt».

ABC-ending

Endringsgrad vurderes på bakgrunn av svart-hvitt-foto på skjemaene fra den opprinnelige SEFRAK-registreringen. Tap av autentisitet på detaljnivå, ved skifting av elementer av nyere dato eller ved noenlunde uendret visuelt uttrykk, registreres ikke som endring. Uviss eller ukjent endringsgrad registreres som «Står».

Annen endring

Fra tredje omdrev ble registrering av endring supplert med alternativene «Deler av bygning revet», «Tilbakeført til eldre uttrykk» og «Dokumentert stilhistorisk tilbakeført». Alle endrete bygninger blir registrert med ABC-ending, mens de nye kategoriene blir registrert i tillegg. Bygningene vil bare unntaksvis bli registrert som «Dokumentert stilhistorisk tilbakeført», ettersom slike opplysninger i praksis krever kildesøk og intervju med eier, som ikke inngår i feltkontrollen i MOV-programmet.

Denne løa i Ytre Tysse ble registrert som uendret både i 2014 (venstre) og 2019 (høyre). Mindre overflateendringer, som maling og skifte av panel og takteking i samme stil som før, registreres ikke som endring i dette overvåkingsprogrammet (12420009040). Foto: ÅD/NIKU 2014 og 2019

Venstre: I 2014 ble dette naustet registrert som truet. Høyre: I 2019 var naustet istandsatt, med blant annet nytt panel og ny takteking (12420010018). Foto: ÅD/NIKU 2014 og 2019

3.8 Vurderingsparametere

I resultatanalysen blir registreringsdata for tap, endring og tilstand relatert til ulike bygningstyper og kategorier av samfunnssektor, sosial miljøsammenheng, geografiske områder og planstatus.

Planstatus er innhentet i kontrollåret fra kommunenes planavdeling og planinnsyn, eller Askeladden. Planstatus for de undersøkte bygningene er registrert fra og med tredje omdrev i kategoriene «Fredet», «Regulert til bevaring», «Prioritert i kulturminneplan», «NB!-område» og «LNFR-område». Hvert objekt kan være omfattet av flere typer vern. I analysen er høyeste vern er gitt tellende verdi.

De øvrige parameterne er basert på opplysninger og systematikken i SEFRAK-registeret, hvor bygningene er registrert med tallkoder for en rekke underkategorier.⁷ Bygningstypene er standardiserte for alle kommunene og fanger ikke opp lokale bygningsbenevnninger. Samfunnssektor og sosial miljøsammenheng refererer til bygningens opprinnelige funksjon og formål. Geografiske områder (vedlegg) er definert etter kretsinnstillingen i SEFRAK-registeret.

Tabell 7 Vurderingsparametere. Bygningstyper

BYGNINGSTYPE	KATEGORI	BYGNINGSTYPE	KATEGORI
Bolig/våningshus	Bolig	Sjøhus/naust	Fyr m.m.
-	Våningshus	-	Naust, sjøbu
Bygård	Bygård	-	Rorbu
Driftsbygninger	Driftsbygning	-	Sjøhus, brygge
-	Fjøs, stall, låve	Øvrige hustyper	Bygdemagasin, telthus, tollbu
Mindre uthus	Sidebygning	-	Forretningsbygg
-	Stabbur, loft	-	Forsamlingshus
-	Uthus knyttet til bolig/bygård	-	Hotell, gjestgiveri, skystasjon, kafé mm
-	Andre mindre uthus i/nær tunet	-	Hytte
Seter/utmarkshus	Koie	-	Kirke, kapell
-	Kvern, sag	-	Kommunehus
-	Seterbu/sel	-	Kraftstasjon, transformatorstasjon
-	Seterfjøs	-	Næringsbygg
-	Seterløe	-	Skole/internat
-	Utløe, sommerfjøs	-	Stasjonsbygning
-	Andre hus i utmark	-	Sykehus, pleiehjem
-	Andre hus på setra	-	Ukjent
		-	Annet

Tabell 8 Vurderingsparametere. Samfunnssektor og Sosial miljøsammenheng

SAMFUNNSSEKTOR	SEFRAK TALLKODE	SOSIAL MILJØSAMMENHENG	SEFRAK TALLKODE
Fast bosetting uten næringstilknytning	200	Arbeider, husmann, tjenestemann	30-39
Industri/merkantil virksomhet	400-500	Bonde	25
Landbruk, fiske, fangst	100	Embetsverk, institusjon	10-19
Andre sektorer	300, 600-900	Fisker	26

⁷ Riksantikvaren 1979 (2. utg.): Registrering av faste kulturminner i Norge. C Kodeliste for registrering av hus, rubrikk 12, 14, 28

3.9 Feltarbeid, databearbeiding og datalagring

Datainnhenting

Registrering av tap, tapsårsak, tilstand og endring blir gjennomført ved feltkontroll i barmarksesongen. Feltregistreringen er utvendig og visuell. Alle objektene blir fotografert. Alle registreringsdata blir innført i en felles Excel-tabell (MOV-tabellen), sammen med grunndata fra Matrikkelen, SEFRAK-registeret og andre databaser. Foto av de undersøkte kulturminnene merkes med SEFRAK-nummer, bygningsnummer eller adresse. Foto av de listeførte kirkene merkes med navn på kommune og kirke. Feil kartfestinger meldes til Riksantikvaren, som gjennomfører kartretting.

Kartverk

Som grunnlag for feltregistrering og analyser lager NIKU digitale kartverk i ArcGIS for hver kommune, basert på kartgrunnlag fra Kartverket. Data for de undersøkte kulturminnene legges inn sammen med detaljerte kartdata (FKB) for kommunene. De undersøkte SEFRAK-bygningene kartfestes ved hjelp av objektenes unike SEFRAK-ID. SEFRAK-ID-ene i MOV-tabellen kobles mot eksisterende digital kartfesting av SEFRAK-bygninger i Matrikkelen. Kartuttrekket er levert av Riksantikvaren. Statlig listeførte bygninger, listeførte kirker og kommunalt verneverdige bygninger kartfestes ved hjelp av bygningsnummer. Verneverdige kulturminner uten bygningsnummer lokaliseres ved hjelp av kartverk i ulike databaser, som Askeladden, Kulturminnesøk, kommunenes kartløsninger, Se eiendom, eller ved muntlig informasjon. Disse objektene kartfestes individuelt ved innlegging i Askeladden.

Databearbeiding

Det innsamlede datamaterialet analyseres ved hjelp av fast definerte registreringsparametere og vurderingsparametere. Analyseresultatene fremkommer ved bearbeiding i Excel.

Datalagring

Registreringsdata og foto lagres hos Riksantikvaren og NIKU. Alle undersøkte objekter, med status- og tilstandsdata, blir lagt i Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden. Intensjonen er at Askeladden skal være en felles database for faste kulturminner med alle typer vern, og at den skal kunne fungere som verktøy for kommunenes oppfølging av verneverdige kulturminner.

Fra og med andre omdrev i overvåkingsprogrammet har bygningstapet vært høyere i spredtbygde enn i tettbygde områder av kommunen (5 % tap i spredtbygde mot 4 % i tettbygde områder i fjerde omdrev). Spredtbygde områder har også høyest andel forfalne bygninger (12420003159 og 12420009060). Foto: ÅD/NIKU 2019

3.10 Datagrunnlag Samnanger kommune 4. omdrev

Undersøkelsesgrunnlaget i Samnanger i 2019 besto av 353 objekter:

- 323 SEFRAK-bygninger eldre enn 1900 (hvorav 35 kommunalt verneverdige)
- Én listeført kirke
- 65 kommunalt verneverdige kulturminner (35 inngår i SEFRAK-kontrollen)

De 65 kommunalt verneverdige kulturminnene omfatter 38 bygninger i tettstedsbebyggelsen i Ytre Tysse, som er regulert til bevaring i hensynssone etter plan- og bygningsloven,⁸ pluss 27 bygninger prioritert i kommunens kulturminneplan.⁹

Undersøkelsesgrunnlaget i Samnanger kommune i 2019 omfattet 323 SEFRAK-registrerte bygninger eldre enn 1900. Kontrollregistreringen i 2019 viste at årlig gjennomsnittstap av SEFRAK-bygninger i Samnanger siste fem år har vært på 1,1 %. 60 % av de gjenstående bygningene var endret og 12 % var truet/stert truet (12420002041). Foto: ÅD/NIKU 2019

⁸ Samnanger kommunes kartinnsyn, lest 03.04.19: www.kommunekart.com

⁹ Samnanger kommune 2013: Kommunedelplan for kulturminne 2012-2020

4 Resultat – verneverdige kulturminner

65 verneverdige kulturminner (regulert til bevaring/prioritert i kulturminneplan/listeført kirke) ble undersøkt. Undersøkelsesresultatene i Samnanger i 2019 viste at tilstanden var noe bedre for de verneverdige kulturminnene enn for SEFRAK-bygninger uten tilsvarende vern. 9 % av de verneverdige bygningene var truet/sterkt truet, mens 12 % av SEFRAK-bygningene uten tilsvarende vern var truet/sterkt truet.

Tabell 9 Tilstand for verneverdige kulturminner og SEFRAK-bygninger uten vern

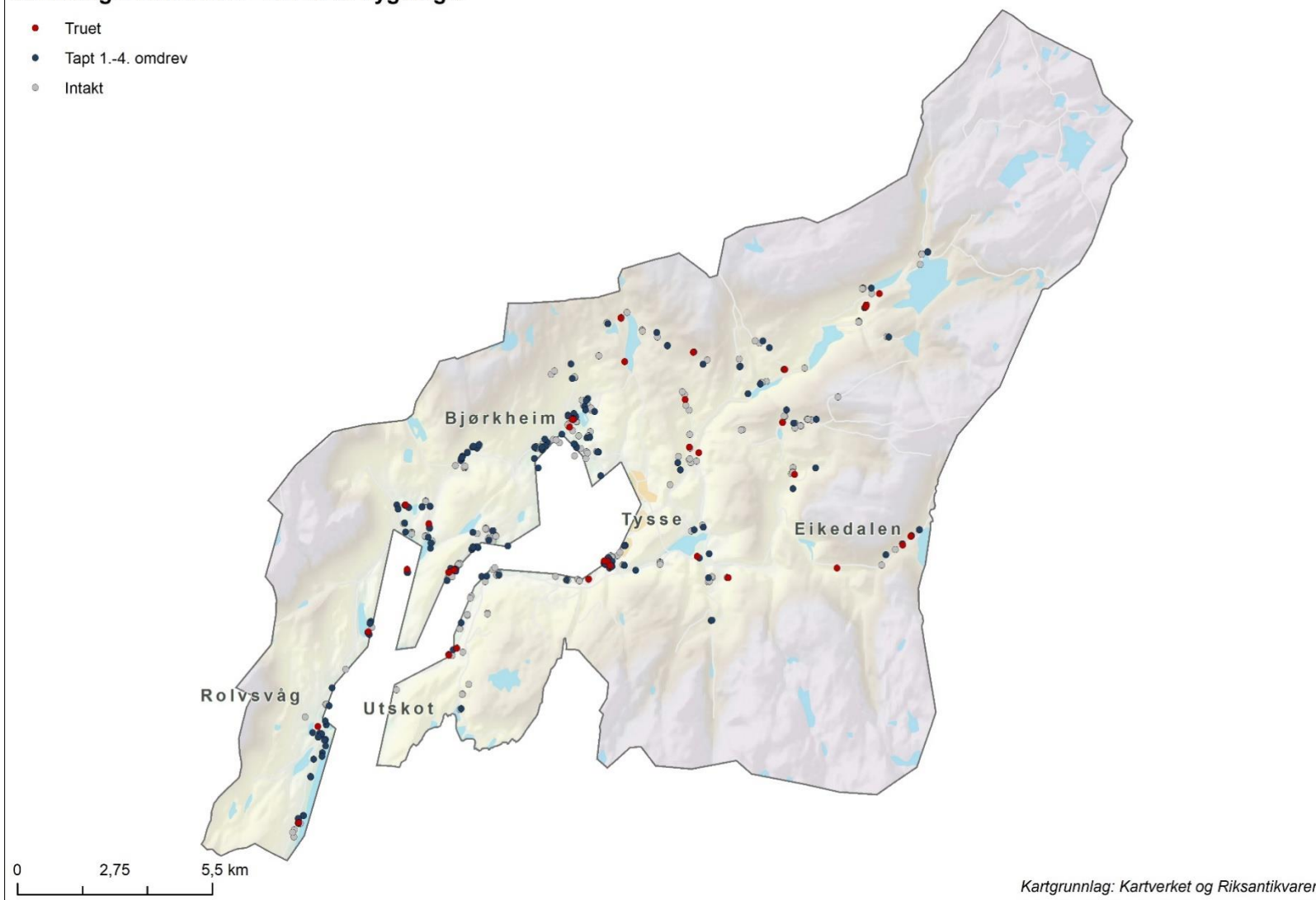
KULTURMINNEGRUPPE	UNDERSØKT 4. OMD	TRUET/STERKT TRUET	%
Verneverdige kulturminner	65	6	9 %
SEFRAK-bygninger uten vern	271	33	12 %

Samnanger kyrkje er statlig listeført. Det betyr at den er vurdert av Riksantikvaren som et viktig kulturminne og er underlagt særskilte saksbehandlingsregler. Blant annet skal Riksantikvaren uttale seg i saker som gjelder bygningsmessige endringer. Foto: ÅD/NIKU 2019

Samnanger kommune - SEFRAK-bygninger

- Truet
- Tappt 1.-4. omdrev
- Intakt

5 Resultat – SEFRAK-bygninger

I dette kapittelet presenteres resultat basert på innsamlete registreringsdata fra fire omdrev med kontrollregistrering i Samnanger. Tap, tilstand og endring blir analysert mot bygningstype, geografisk område, samfunnssektor og sosial miljøsammenheng. (Detaljert resultat i vedlegg 2)

5.1 Tap pr omdrev

323 SEFRAK-bygninger ble undersøkt i Samnanger i fjerde omdrev. 5 % var tapt. Det høye tapet på 22 % i første omdrev refererer til et tidsintervall ca fire ganger så langt som femårs-intervallene i de følgende omdrevene, ettersom SEFRAK-registreringen i Samnanger foregikk på 1980-tallet.

Tabell 10 Tap av SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev

SEFRAK-BYGNINGER	1. OMDREV	2. OMDREV	3. OMDREV	4. OMDREV
Antall undersøkte	468	366	345	323
Antall tap	102	21	22	17
Tap pr omdrev	22 %	6 %	6 %	5 %
Akkumulert tap	22 %	26 %	31 %	35 %

5.2 Akkumulert tap

Av de 468 SEFRAK-bygningene som inngikk i undersøkelsesgrunnlaget for Samnanger ved oppstart av første omdrev, er til sammen 162 tapt, slik at det akkumulerte tapet er på 35 %.

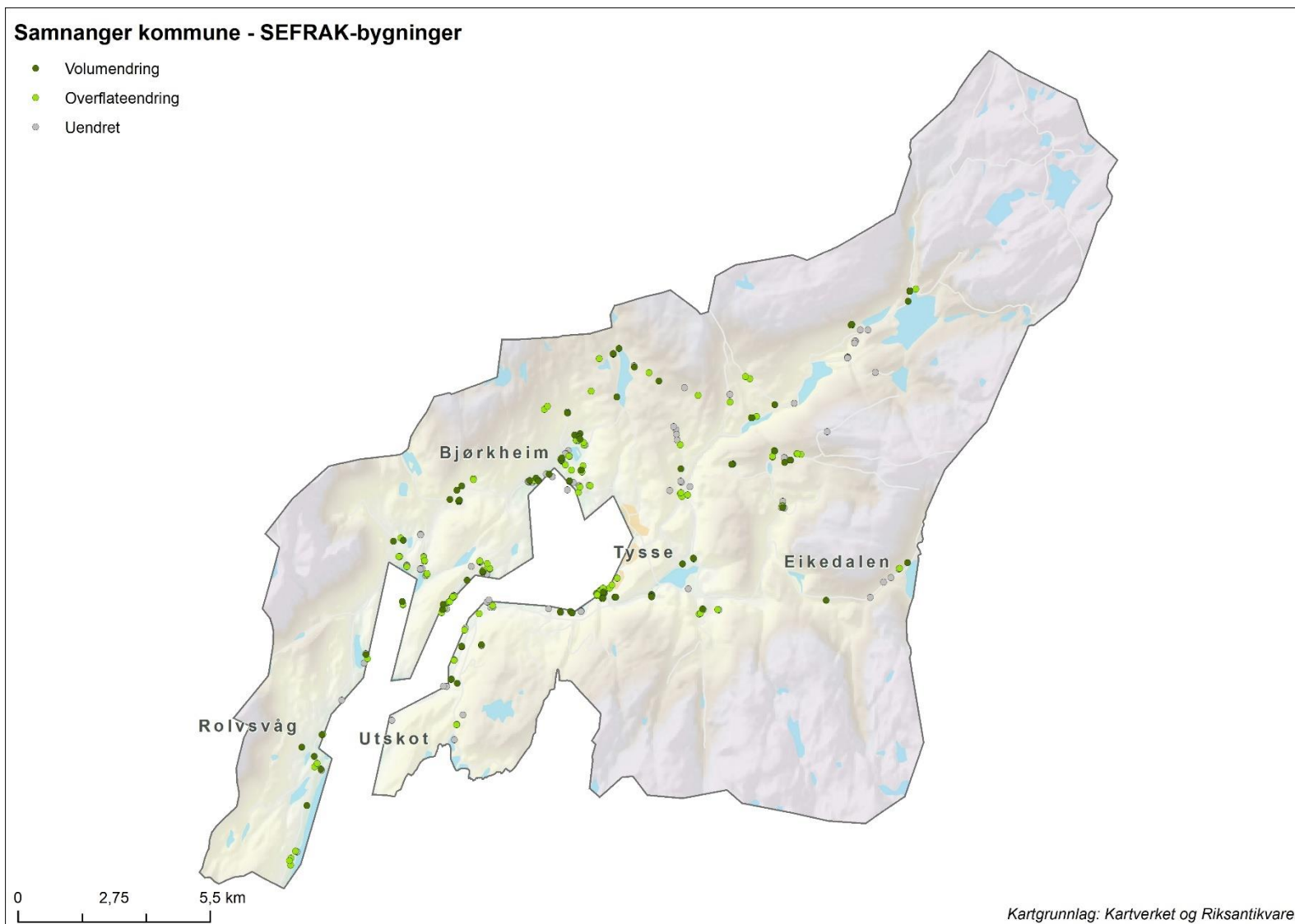
Figur 3 Akkumulert tap av SEFRAK-bygninger. Fra venstre 1., 2., 3. og 4. omdrev

5.3 Årlig tap

Gjennomsnittlig årlig tap av SEFRAK-bygninger i Samnanger kommune var på 1,1 % i fjerde omdrev. Til sammenligning var det årlige tapet på 1,1 % i andre omdrev og 1,3 % i tredje omdrev.

Figur 4 Årlig tap av SEFRAK-bygninger. Fra venstre: 2., 3. og 4. omdrev

5.4 Tapsårsaker

8 av totalt 17 SEFRAK-bygninger som var tapt i Samnanger kommune i fjerde omdrev, var revet. 4 var falt i ruin, og 1 hadde brent ned. For de øvrige 4 bygningstapene ble tapsårsaken registrert som ukjent, fordi feltkontrollen er utvendig og visuell, og ikke basert på intervju med eier.

5.5 Tilstand

Av 306 gjenstående SEFRAK-bygninger i Samnanger er 11 % i dårlig teknisk tilstand (truert) og bærer preg av manglende vedlikehold over lengre tid, mens 1 % er i svært dårlig teknisk tilstand (sterkt truert). Andelen bygninger i god stand har sunket fra 90 % i første omdrev til 88 % i fjerde omdrev.

Tabell 11 Truete/sterkt truete SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev

SEFRAK-BYGNINGER	1. OMDREV	2. OMDREV	3. OMDREV	4. OMDREV
Antall gjenstående	366	345	323	306
Truert	10 %	10 %	8 %	11 %
Sterkt truert	Ikke registrert	Ikke registrert	0 %	1 %
Intakt	90 %	90 %	92 %	88 %

5.6 A-B-C-endering

4 % av 306 gjenstående SEFRAK-bygninger har større volumendringer (A-endering) og 20 % har mindre volumendringer (B-endering). 36 % har overflateendringer (C-endering), som er endring av bygningens karakter gjennom generelt vedlikehold, f.eks. ved utskifting av panel, takteking og vinduer/listverk. Andelen endrete SEFRAK-bygninger har økt gradvis gjennom hele overvåkingsprogrammet (24 %, 30 %, 48 % og 60 % fra første til fjerde omdrev).

Tabell 12 A-B-C-endering – SEFRAK-bygninger. 1.-4. omdrev

SEFRAK-BYGNINGER	1. OMDREV	2. OMDREV	3. OMDREV	4. OMDREV
Antall gjenstående	366	345	323	306
A-endering	2 %	2 %	4 %	4 %
B-endering	8 %	11 %	19 %	20 %
C-endering	14 %	17 %	25 %	36 %
Står/ukjent endringsgrad	9 %	12 %	2 %	2 %
Endret totalt	24 %	30 %	48 %	60 %
Uendret	67 %	58 %	50 %	38 %

5.7 Annen endring

I tillegg til endringsgraden registreres det om deler av bygningen er revet eller om den er tilbakeført til eldre uttrykk. Det skal også registreres om bygningen er dokumentert stilhistorisk tilbakeført. Dette vil kun unntaksvis fanges opp i feltkontrollen, som ikke er basert på intervju med eier.

- I fjerde omdrev er det registrert 8 tilfeller hvor deler av SEFRAK-bygningen er revet
- 1 av SEFRAK-bygningene i Samnanger ble registrert som tilbakeført til eldre uttrykk
- Ingen av bygningene ble registrert som dokumentert stilhistorisk tilbakeført

Tabell 13 Annen endring – SEFRAK-bygninger. 4. omdrev

ANNEN ENDRING	BOLIGHUS, VÅNINGSHUS	BYGÅRD	DRIFTS- BYGNINGER	MINDRE UTHUS	SJØHUS/ NAUST	ANDRE HUSTYPER	TOTALT
Deler av hus revet	2		3	1	1	1	8
Tilbakeført til eldre uttrykk		1					1

Venstre A-endring registreres ved tilbygg som dominerer det opprinnelige volumet, slik som dette våningshuset, hvor fløyen til høyre er av nyere dato (12420001051). Høyre: B-endring registreres ved mindre volumendringer, som det tilbygde inngangspartiet til venstre på dette bolighuset (12420009081). Av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger er 4 % registrert med A-endringer og 20 % med B-endringer. Foto: ÅD/NIKU 2019

Venstre og høyre: Overflateendringer, som ny type taktekkning, registreres som C-endring. Maling, eller skifte av panel og taktekkning i samme stil som før, regnes ikke som endring. Av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger er 36 % registrert med overflateendringer (C-endring), mens 40 % av bygningene er uendret (12420002039 og 12420003031). Foto: ÅD/NIKU 2019

Bygningen over har blitt istandsatt med nye krysspostvinduer siden forrige kontrollregistrering i 2014, og ble dermed registrert som «tilbakeført til eldre uttrykk» ved feltkontrollen i 2019 (12420009053). Foto: ÅD/NIKU 2014 og 2019

5.8 Sosial miljøsammenheng

Det har vært mer tap og noe mer forfall av bygninger med «Bonde» og «Annen næringsdrivende», enn med «Arbeider, husmann og tjenestemann» som opprinnelig sosial miljøsammenheng (akkumulert tap: 35 % og 33 % mot 22 %, og forfall: 13 % og 10 % mot 10 %).

Figur 5 Tap og tilstand fordelt på sosial miljøsammenheng

SEFRAK-BYGNINGER	ARBEIDER, HUSMANN, TJENESTEMANN	BONDE	ANNEN NÆRINGSDRIVENDE
Undersøkt 1.omdrev	67	330	43
Akkumulert tap	22 %	35 %	33 %
Gjenstående	52	213	29
Truet/sterkt truet	10 %	13 %	10 %

5.9 Geografiske variasjoner

I første omdrev var tapet av SEFRAK-bygninger i Samnanger noe høyere i tettbygde enn i spredtbygde områder, men fra andre omdrev har det vært mest tap i spredtbygde områder (5 %, mot 4 % i tettbygde områder i 4. omdrev). Også bygningsforfallet er høyest i spredtbygde områder.

Tabell 14 Tap og tilstand fordelt på geografiske områder i Samnanger. SEFRAK-bygninger

SEFRAK-BYGNINGER	SPREDTBYGD	TETTBYGD	TOTALT
Undersøkt	406	62	468
Tapt 1. omdrev	22 %	23 %	22 %
Tapt 2. omdrev	6 %	4 %	6 %
Tapt 3. omdrev	7 %	2 %	6 %
Tapt 4. omdrev	5 %	4 %	5 %
Akkumulert tap	25 %	24 %	25 %
Gjenstående	263	43	306
Truet/sterkt truet	13 %	12 %	12 %

Flesteparten (86 %) av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger ligger i spredtbygde områder (12420007002).

Foto: ÅD/NIKU 2019

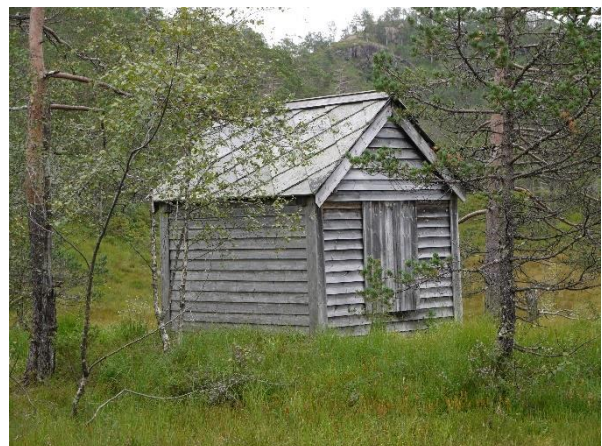
5.10 Bygningstyper

SEFRAK-bygningene i Samnanger er inndelt i fem hovedkategorier: «Bolighus/våningshus», «Driftsbygninger», «Mindre uthus», «Utmarkshus», «Sjøhus/naust». Hovedkategoriene består av flere bygningstyper.

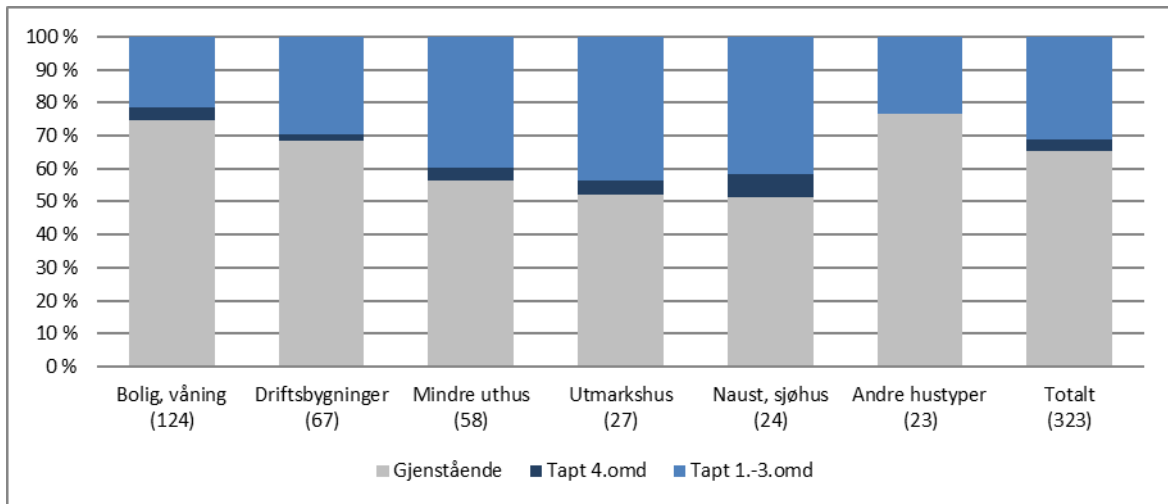
Av de undersøkte bygningskategoriene i Samnanger er det sjøhus/naust og utmarkshus som har høyest tapsandel, både akkumulert og i fjerde omdrev isolert. De store driftsbygningene i landbruket er bygningskategorien med lavest tapsandel i tredje og fjerde omdrev, mens det er mer tap av mindre uthus. Tapet av bolighus/våningshus ligger noenlunde på gjennomsnittstapet for kommunen både i tredje og fjerde omdrev. Dette er den største av bygningskategoriene. Bolig/våningshus har mindre forfall enn gjennomsnittet i kommunen, men en relativt høy andel av boligene er endret. Bolig/våningshus og driftsbygninger har flest volumendringer noe som tyder på brukstilpasninger.

Tabell 15 Tap, tilstand og endring for bygningskategorier i SEFRAK

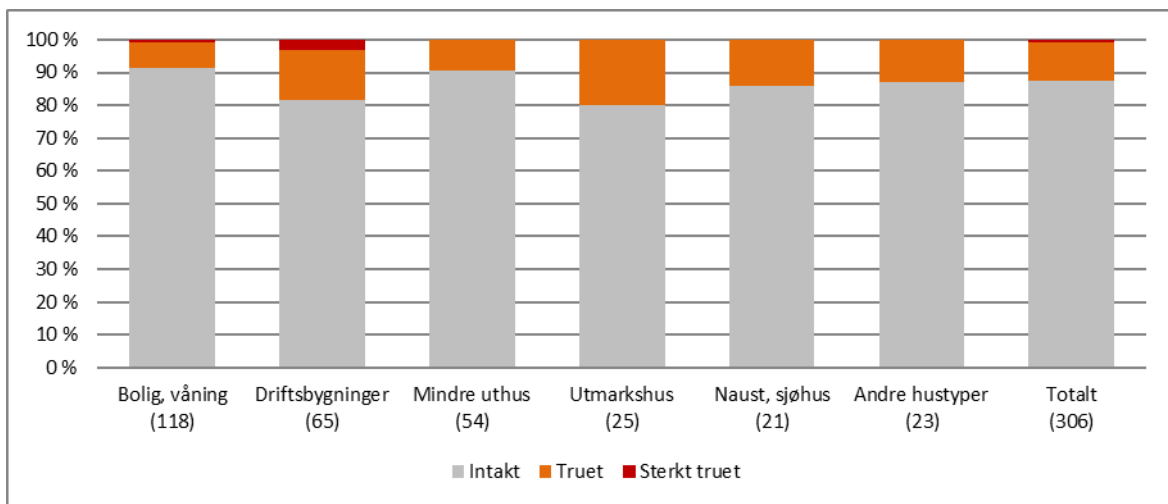
SEFRAK-BYGNINGER	BOLIG/VÅNINGSHUS	DRIFTS-BYGNINGER	MINDRE UTHUS	UTMARKS-HUS	SJØHUS/NAUST	ANDRE HUSTYPER	TOTALT
Undersøkt	158	95	96	48	41	30	468
Andel av totalt	34 %	20 %	21 %	10 %	9 %	6 %	100 %
Tapt 1. omdrev	13 %	23 %	30 %	31 %	32 %	10 %	22 %
Tapt 2. omdrev	4 %	5 %	4 %	12 %	7 %	7 %	6 %
Tapt 3. omdrev	6 %	3 %	9 %	7 %	8 %	8 %	6 %
Tapt 4. omdrev	5 %	3 %	7 %	7 %	13 %	-	5 %
Akkumulert tap	25 %	32 %	44 %	48 %	49 %	23 %	35 %
Gjenstående	118	65	54	25	21	23	306
Andel av totalt	39 %	21 %	18 %	8 %	7 %	8 %	100 %
Truet	8 %	15 %	9 %	20 %	14 %	13 %	11 %
Sterkt truet	1 %	3 %	-	-	-	-	1 %
A-endring	4 %	6 %	-	4 %	-	9 %	4 %
B-endring	25 %	29 %	9 %	12 %	5 %	13 %	20 %
C-endring	37 %	37 %	37 %	32 %	24 %	39 %	36 %
Endret totalt	67 %	72 %	46 %	48 %	29 %	61 %	60 %

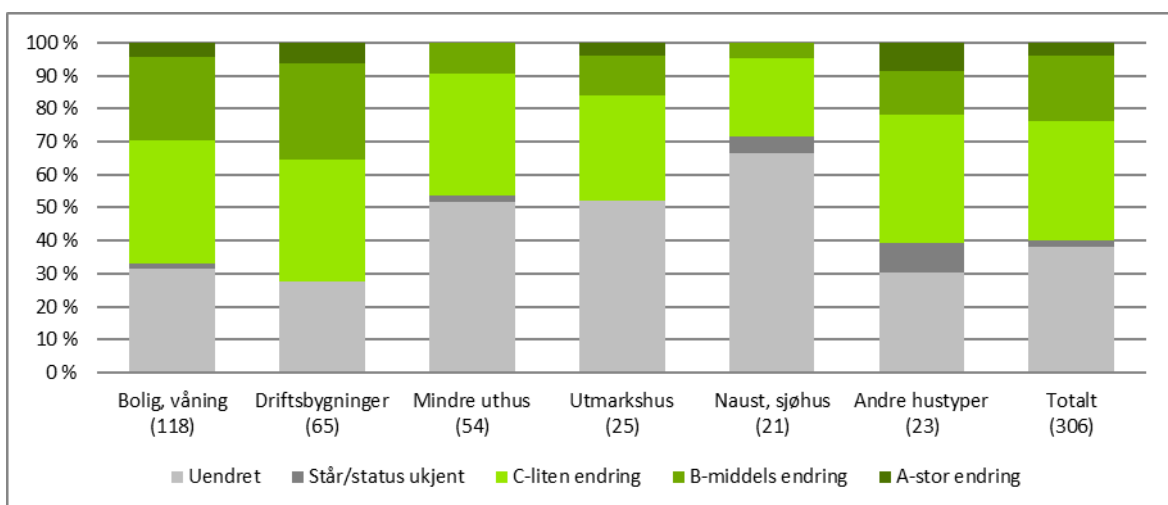
Venstre: Av de ulike bygningstypene er det bolighusene/våningshusene som har lavest tapsandel. Relativt få av boligene er truet av forfall, men mange er endret. Bolighuset i Tysse er registrert med C-endring (12420009022). Høyre: Perifer beliggenhet og funksjonstømming gjør utmarkshusene til en særlig utsatt bygningstype. Utløa i Dyrdaalen er istandsatt og registrert som intakt og C-endret (12420003273). Foto: ÅD/NIKU 2019

Figur 6 Akkumulert tap fordelt på SEFRAK bygningstyper. 323 undersøkte i 4. omdrev

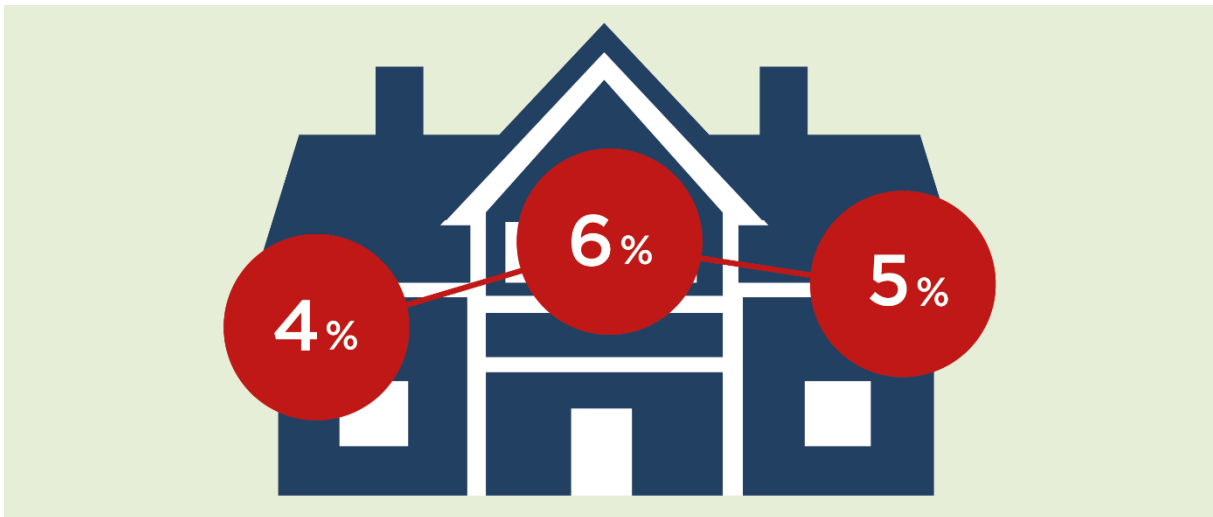

Figur 7 Tilstand fordelt på SEFRAK bygningstyper. 306 gjenstående i 4. omdrev

Figur 8 A-B-C-Endring fordelt på SEFRAK bygningstyper. 306 gjenstående i 4. omdrev

5.11 Bolighus/våningshus

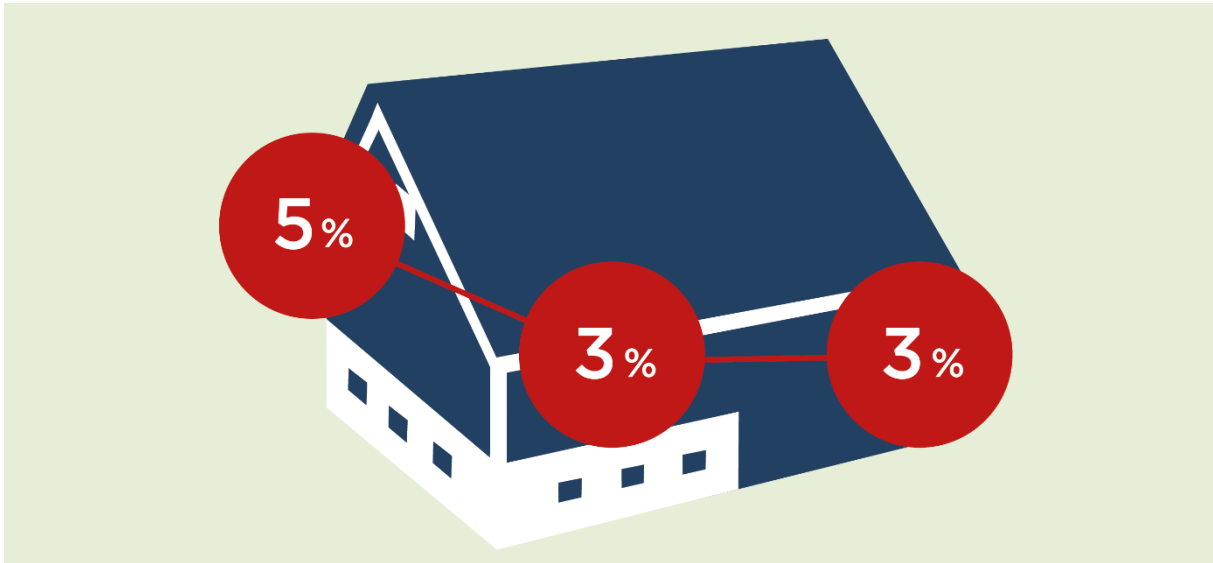
Figur 9 Tap. Bolig/våningshus. 2., 3. og 4. omdrev

Bolighus/våningshus utgjør 39 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger. Av totalt 158 boliger/våningshus i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget, er nå 25 % tapt (13 %, 4 %, 6 % og 5 % i første til fjerde omdrev). Det akkumulerte tapet av bolighus/våningshus i Samnanger ligger under gjennomsnittstapet for alle bygningstypene samlet (25 % mot 35 %). Andelen truete/sterkt truete boliger er også noe lavere enn samlet gjennomsnitt (9 % mot 12 %), mens andelen endrete bygninger er høyere for boligene enn gjennomsnittet for alle bygningstyper (67 % mot 60 %).

39 % av de undersøkte SEFRAK-bygningene i Samnanger var boliger og våningshus. 5 % var tapt i fjerde omdrev. Andelen tapte og truete var lavt, sammenlignet med de øvrige bygningstypene, men mange var endret (67 %). Våningshuset over er registrert med C-endring (overflateending) og god teknisk tilstand (12420005038). Foto: ÅD/NIKU 2019

5.12 Driftsbygninger

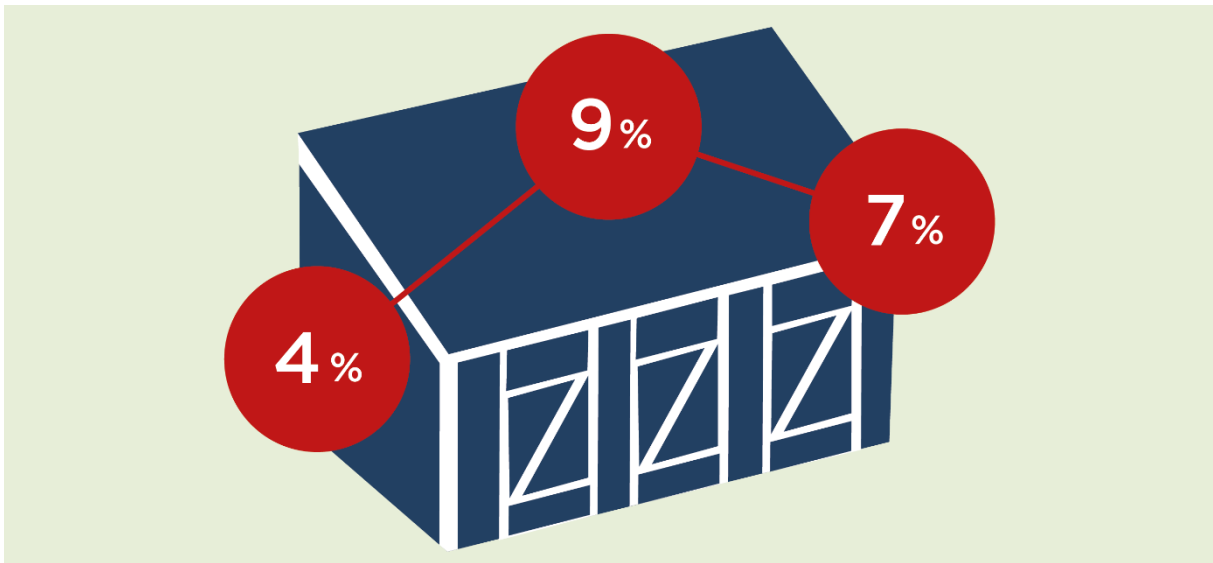
Figur 10 Tap. Driftsbygninger. 2., 3. og 4. omdrev

Driftsbygninger utgjør 21 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger. Av totalt 95 driftsbygninger i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget, er 32 % tapt (23 %, 5 %, 3 % og 3 % i første til fjerde omdrev). Akkumulert tap av driftsbygninger ligger noe under gjennomsnittlig tap for alle bygningstyper (32 % mot 35 %), og i tredje og fjerde omdrev har driftsbygningene lavere tapsandel enn de andre undersøkte bygningskategoriene. Andelen av de gjenstående driftsbygningene som er truet er forholdsvis høy (18 %), slik at man kan forvente økt tapstakt i årene fremover. En stor del av driftsbygningene er endret (72 %).

Nærmere en tredel av driftsbygningene i Samnanger som ble SEFRAK-registrert på 1980-tallet er nå tapt (32 %). Tapet i fjerde omdrev var relativt lavt (3 %), sammenlignet med tap av øvrige bygningstyper, men 18 % av de gjenstående var truet av forfall. Brakeløa over ble registrert med overflateendring og i god stand (12420006006). Foto: ÅD/NIKU 2019

5.13 Mindre uthus

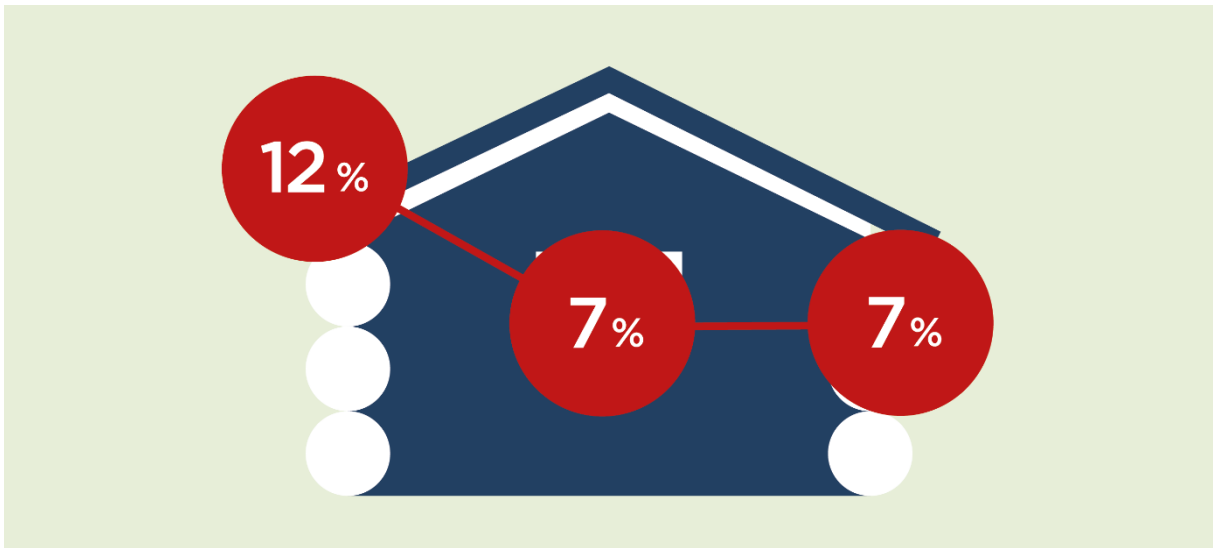
Figur 11 Tap. Mindre uthus. 2., 3. og 4. omdrev

Mindre uthus i og nær tunet utgjør 18 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger. Av totalt 96 mindre uthus i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget, er nå 44 % tapt (30 %, 4 %, 9 % og 7 % i første til fjerde omdrev). Andelen tapte av de mindre uthusene er høyere enn gjennomsnittet for alle bygningstyper i Samnanger i fjerde omdrev (7 % mot 5 %), og det samme gjelder akkumulert tap (44 % mot 35 %). Andelen av de gjenstående mindre uthusene som er truet er imidlertid lavere enn gjennomsnittet for alle bygningstypene (9 % mot 12 %), og det samme gjelder andelen endrete bygninger (46 % mot et gjennomsnitt på 60 %).

Mindre uthus har høyere akkumulert tap enn større driftsbygninger (44 % mot 32 %), men det er mindre forfall på de gjenstående mindre uthusene enn på store driftsbygninger (9 % mot 18 %). Dette snekkerverkstedet er registrert med C-ending (overflateendring) og i god stand (12420003164). Foto: ÅD/NIKU 2019

5.14 Seter/utmarkshus

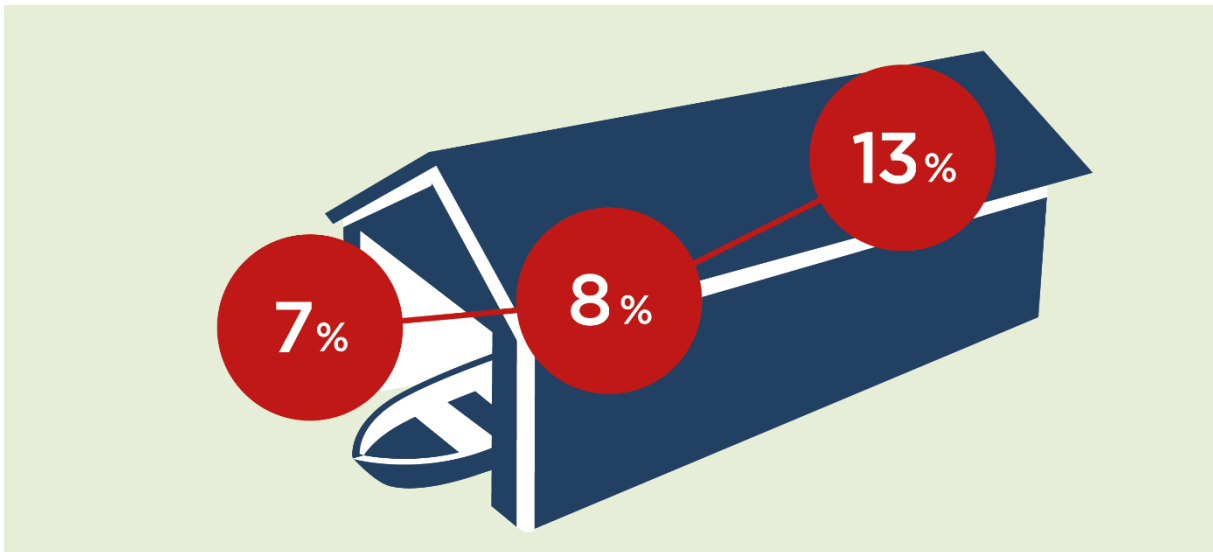
Figur 12 Tap. Seter/utmarkshus. 2., 3. og 4. omdrev

Utmarkshus utgjør kun 8 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger. Av totalt 48 utmarkshus i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget, er nå 23 tapt (48 %). Fem av de gjenstående utmarkshusene er truet. Andelen endrete er lavere enn gjennomsnittet for alle bygningstyper (48 % mot 60 %).

Av 27 SEFRAK-registrerte utmarkshus i undersøkelsesgrunnlaget i Samnanger i fjerde omdrev, var to tapt og fem truet av forfall. Få av utmarkshusene er endret (48 %), sammenlignet med de øvrige bygningskategoriene. Denne hytta er registrert med C-endring (overflateendring) (12420003250). Foto: ÅD/NIKU 2019

5.15 Sjøhus og naust

Figur 13 Tap. Sjøhus/naust. 2., 3. og 4. omdrev

Sjøhus og naust utgjør 7 % av de gjenstående SEFRAK-bygningene i Samnanger. Av totalt 41 sjøhus og naust i det opprinnelige undersøkelsesgrunnlaget, er nå 20 tapt (49 %), hvorav tre var tapt i fjerde omdrev. Tre av de gjenstående naustene er truet, men ingen er sterkt truet. Andelen endrete er lavere enn gjennomsnittet for alle bygningstyper (29 % mot 60 %).

Av 24 SEFRAK-registrerte sjøhus og naust i undersøkelsesgrunnlaget i Samnanger i fjerde omdrev, var det tre som var tapt, og tre som var truet av forfall. Relativt få av sjøhusene og naustene er endret (29 %), og de har få volumendringer. Dette naustet på Skjelåen ble registrert som uendret og i god teknisk tilstand (12420002045). Foto: ÅD/NIKU 2019

6 Virkemidler for vern

I Samnanger kommune er kulturminnefeltet organisert i Kulturavdelingen, Sektor for samfunn og utvikling. SEFRAK-skjemaer for Samnanger finnes hos fylkeskommunens kulturvern avdeling og er tilgjengelig i Riksantikvarens BraArkiv.

Kommuneplan

På et overordnet plan, i kommuneplanens samfunnsdel, er kulturminner nevnt i forbindelse med universell utforming. Her fremheves det at kulturminner skal være tilgjengelig for alle.¹⁰ I kommuneplanens arealdel er hensynet til kulturminner og kulturmiljø satt opp som eget punkt under generelle bestemmelser. Her heter det at verneverdige bygninger, kulturmiljøer og andre kulturminner i størst mulig grad skal tas vare på som en bruksressurs. Kulturminner og kulturmiljø skal være en integrert del av både arealplanlegging og søknad om tiltak, og kulturmiljø skal dokumenteres i planleggingen. I planforslag og plantiltak skal man vise hvordan man har søkt å ivareta kulturmiljøet. I LNFR-områder skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø ved iverksetting av nye tiltak, og det skal ikke gis tillatelse til tiltak som kommer i konflikt med verdifulle kulturminner eller forstyrrer helheten i verdifulle kulturlandskap.¹¹

Kommunedelplan for kulturminne

Samnanger kommune startet høsten 2011 en kulturminneregistrering som la grunnlaget for Kommunedelplan for kulturminne 2012-2020. Kulturminneplanen inneholder et handlingsprogram for kommunens arbeid med kulturminner, basert på en ikke uttømmende liste over viktige kulturminner i kommunen. I planen heter det at kulturminner og kulturmiljø med stor lokal eller regional verdi bør vernes ved regulering til omsynssone, eller i samarbeid med eier, og at et generelt riveforbud bør gjelde for særlig verneverdige kulturminner. Det heter videre at alle bygg og anlegg fra før 1950 vil være potensielt verneverdige, og at spørsmål om endring, riving og andre byggetiltak bør vurderes i hvert enkelt tilfelle.¹²

Fredete bygninger

Ingen av de undersøkte bygningene i Samnanger i 2019 var fredet etter kulturminneloven.

Bygninger regulert til bevaring

38 av de undersøkte bygningene var regulert til bevaring etter plan- og bygningsloven,¹³ i hensynssone i Ytre Tysse. Én av disse bygningene var truet, mens resten var i god stand.

Andre planer og retningslinjer med bevaringsformål

27 av de undersøkte bygningene var prioritert i kommunens kulturminneplan.¹⁴ 4 av disse bygningene ble registrert som truet og én var sterkt truet.

Bygninger i LNFR-områder

Ingen av de undersøkte SEFRAK-bygningene lå i LNFR-områder (ifølge kommuneplanregisteret i Norge digitalt). LNFR-områder er landbruks-, natur- og friluftsområder, hvor det kun er tillatt med bygge- og anleggsvirksomhet som har direkte tilknytning til landbruk eller stedbunden næring.¹⁵

¹⁰ Samnanger kommune: Kommuneplan Samnanger kommune 2007-2017, s 18

¹¹ Samnanger kommune: Kommuneplanen sin arealdel 2017-2027. Føresegner, s 10, 23

¹² Samnanger kommune: Kommunedelplan for kulturminne 2012-2020

¹³ LOV-2008-06-27-71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 12-7 nr 6

¹⁴ Samnanger kommune: Kommunedelplan for kulturminne 2012-2020

¹⁵ LOV-2008-06-27-71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-7 nr 5

Kilder

- Broe, Unni og Solrun Skogstad, 2007: Gamle hus da og nå. Status for SEFRAK-registrerte bygninger Samnanger kommune, Hordaland fylke 2004
- Broe, Unni og Solrun Skogstad, 2010: Gamle hus da og nå 2004-2009. Status for SEFRAK-registrerte bygninger Samnanger kommune, Hordaland fylke 2009, 2. omverv
- Dammann, Åse, 2015: Gamle hus da og nå. Status for SEFRAK-registrerte bygninger. Samnanger kommune. Hordaland fylke 2014. 3. omdrev. NIKU Rapport 80
- Dammann, Åse, 2015: Gamle hus da og nå. Status for SEFRAK-registrerte bygninger i 18 kommuner. Sammendragsrapport for Riksantikvarens miljøovervåkingsprogram 2000-2014. NIKU Rapport 82
- FOR-2011-11-09-1088: Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kap 1
- LOV-1978-06-09-50: Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- LOV-2008-06-27-71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- NB!-registeret på Riksantikvarens hjemmeside: <http://nb.ra.no/nb/index.jsf>
- Riksantikvaren 1979 (2. utgave): Registrering av faste kulturminner i Norge. C Kodeliste for registrering av hus, rubrikk 28
- Riksantikvaren 2015: Veileder. Kommunalt verneverdige kulturminner i Askeladden
- Riksantikvaren BraArkiv: SEFRAK-registreringen i Samnanger. SEFRAK-skjemaer og foto
- Riksantikvaren: Gamle hus da og nå – kontrollregistrering Samnanger kommune 2004, 2009, 2014. Foto og rådata
- Riksantikvaren: Status for verneverdige kulturminner i utvalgte kommuner – kontrollregistrering Samnanger kommune 2019. Foto og rådata
- Riksantikvarens hjemmeside: <http://www.riksantikvaren.no/Tema/Miljoeovervaaking>
- Riksantikvarens hjemmeside: <http://www.riksantikvaren.no/Veiledning/SEFRAK-registeret>
- Rundskriv T-3/00 fra Kirke- utdannings og forskningsdepartementet og Miljøverndepartementet: Forvaltning av kirke, kirkegård og kirkens omgivelser som kulturminne og kulturmiljø
- Samnanger kommune: Kommunedelplan for kulturminne 2012-2020
- Samnanger kommune: Kommuneplan Samnanger kommune 2007-2017
- Samnanger kommune: Kommuneplanen sin arealdel 2017-2027. Føresegner
- Statens kartverk, Geovekst: Kartgrunnlag
- Statistisk sentralbyrå: <http://statbank.ssb.no/statistikbanken>

Vedlegg 1: Geografiske områder

Tabell 16 Geografiske kategorier 10 kommuner

BØ	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
			Sentrum	5-6
			Periferi	1-4, 7-11

FLORA	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Florelandet/Brandsøya	301-318		
	Eikefjord/Bru (fjordene)	101-119		
	Kinn (øyene)	201-208		

KAUTOKEINO	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Galanito	2	Tettbygd	1
	Lappoluobbal	6	Spredtbygd	2-7
	Mazé	7		
	Mieronjævre	4		
	Soattefielbma	5		
	Kautokeino	1		

MELHUS	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Flå	13-15	Melhus kommunesenter	3-5, 11
	Horg	16-24	Øvrige tettbygd	9, 13, 18, 22, 26
	Hølonnda	25-30	Spredtbygd	1-2, 6-8, 10, 12, 14-17, 19-21, 23-25, 27-30
	Melhus	1-12		

NITTEDAL	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Øvre Hakadal	17-18	Tettbygd	2, 9, 12
	Nittedal for øvrig	2-15	Spredtbygd	4-7, 13-18

NORD-AURDAL	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Aurdal kirkesogn	18-23	Tettbygd	9-10, 15-16, 18
	Skrautvål kirkesogn	12-13	Spredtbygd	1-8, 11-14, 17, 19-23
	Svenes kirkesogn	3-4, 6-9		
	Tingnes kirkesogn	10-11, 14-17		
	Tisleidalen kirkesogn	5		
	Ulnes kirkesogn	1-2		

SALTDAL	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Nedre Saltdal	101-115	Tettbygd	105, 208
	Øvre Saltdal	201-209	Spredtbygd	101-104, 107-207, 209

SANDNES	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Høle	31-34	Tettbygd	1, 9, 17, 27
	Høyland	5-25, 35-36	Spredtbygd	5-8, 10-14, 19-26, 28-36
	Riska	26-30		

SAMNANGER	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
			Tysse tettsted	9
			Spredtbygd	1-8, 10

TROMSØ	OMRÅDER	SEFRAK-KRETS	TETT/SPREDTBYGD	SEFRAK-KRETS
	Gamle Tromsø by	102-127	Tettbygd	102-1501, 2030-2060, 4104
	Hillesøy	4101-4306	Spredtbygd	1502-2020, 2070-4103, 4201-4508
	Tromsøysund	202-3202, 4001-4005, 4401-4508		
	Ullsfjord	3301-3308		

Vedlegg 2: Detaljert resultat SEFRAK-bygninger Samnanger kommune

Tabell 17 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Bygningstyper

BYGNINGSTYPER	1. omdrev		2. omdrev		3. omdrev		4. omdrev		Gjenstående	Endret totalt	A-stor endring		B-middels endring		C-liten endring		Står/ukjent endringsgrad		Truet	Sterkt truet							
	Undersøkt	Tapt	Undersøkt	Tapt	Undersøkt	Tapt	Undersøkt	Tapt																			
Bolig	14	0	-	14	1	7 %	13	1	8 %	12	1	8 %	11	8	73 %	0	-	2	18 %	6	55 %	1	9 %	1	9 %	0	-
Våningshus	144	20	14 %	124	5	4 %	119	7	6 %	112	5	4 %	107	71	66 %	5	5 %	28	26 %	38	36 %	1	1 %	8	7 %	1	1 %
Bolighus, våningshus	158	20	13 %	138	6	4 %	132	8	6 %	124	6	5 %	118	79	67 %	5	4 %	30	25 %	44	37 %	2	2 %	9	8 %	1	1 %
Bygård	3	0	-	3	1	33 %	2	0	-	2	0	-	2	2	100 %	0	-	1	50 %	1	50 %	0	-	0	-	0	-
Driftsbygning	91	20	22 %	71	4	6 %	67	2	3 %	65	2	3 %	63	46	73 %	4	6 %	18	29 %	24	38 %	0	-	10	16 %	2	3 %
Fjøs, stall, låve	4	2	50 %	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	1	50 %	0	-	1	50 %	0	-	0	-	0	-	0	-
Driftsbygninger i tunet	95	22	23 %	73	4	5 %	69	2	3 %	67	2	3 %	65	47	72 %	4	6 %	19	29 %	24	37 %	0	-	10	15 %	2	3 %
Sidebygning	11	2	18 %	9	0	-	9	0	-	9	1	11 %	8	5	63 %	0	-	0	-	5	63 %	0	-	1	13 %	0	-
Stabbur, loft	4	2	50 %	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	1	50 %	0	-	0	-	1	50 %	0	-	0	-	0	-
Uthus knyttet til bolig/bygård	8	3	38 %	5	2	40 %	3	0	-	3	0	-	3	0	0 %	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Andre mindre uthus i/nær tunet	73	22	30 %	51	1	2 %	50	6	12 %	44	3	7 %	41	19	46 %	0	-	5	12 %	14	34 %	1	2 %	4	10 %	0	-
Kvern, sag	6	1	17 %	5	1	20 %	4	1	25 %	3	0	-	3	1	33 %	0	-	0	-	1	33 %	0	-	1	33 %	0	-
Seterbu/sel	16	4	25 %	12	0	-	12	0	-	12	0	-	12	8	67 %	1	8 %	3	25 %	4	33 %	0	-	2	17 %	0	-
Utløe, sommerfjøs	26	10	38 %	16	3	19 %	13	1	8 %	12	2	17 %	10	3	30 %	0	-	0	-	3	30 %	0	-	2	20 %	0	-
Mindre uthus i/nær tunet	96	29	30 %	67	3	4 %	64	6	9 %	58	4	7 %	54	25	46 %	0	-	5	9 %	20	37 %	1	2 %	5	9 %	0	-
Hus i utmark, seter	48	15	31 %	33	4	12 %	29	2	7 %	27	2	7 %	25	12	48 %	1	4 %	3	12 %	8	32 %	0	-	5	20 %	0	-
Naust, sjøbu	39	13	33 %	26	2	8 %	24	2	8 %	22	3	14 %	19	4	21 %	0	-	1	5 %	3	16 %	1	5 %	3	16 %	0	-
Sjøhus, brygge	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	2	100 %	0	-	0	-	2	100 %	0	-	0	-	0	-
Naust, sjøhus, fyr	41	13	32 %	28	2	7 %	26	2	8 %	24	3	13 %	21	6	29 %	0	-	1	5 %	5	24 %	1	5 %	3	14 %	0	-
Annet	6	1	17 %	5	0	-	5	1	20 %	4	0	-	4	2	50 %	2	50 %	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Hotell, gjestgiveri, skysstasjon, kafé	1	0	-	1	0	-	1	0	-	1	0	-	1	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Hytte	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	2	100 %	0	-	1	50 %	1	50 %	0	-	1	50 %	0	-
Kraftstasjon, transformatorstasjon	1	0	-	1	0	-	1	0	-	1	0	-	1	1	100 %	0	-	0	-	1	100 %	0	-	0	-	0	-
Næringsbygg	11	1	9 %	10	0	-	10	1	10 %	9	0	-	9	4	44 %	0	-	1	11 %	3	33 %	2	22 %	2	22 %	0	-
Skole	3	0	-	3	1	33 %	2	0	-	2	0	-	2	1	50 %	0	-	0	-	1	50 %	0	-	0	-	0	-
Ukjent	3	1	33 %	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	2	100 %	0	-	0	-	2	100 %	0	-	0	-	0	-
Andre hustyper	27	3	11 %	24	1	4 %	23	2	9 %	21	0	-	21	12	57 %	2	10 %	2	10 %	8	38 %	2	10 %	3	14 %	0	-
Totalsum	468	102	22 %	366	21	6 %	345	22	6 %	323	17	5 %	306	183	60 %	12	4 %	61	20 %	110	36 %	6	2 %	35	11 %	3	1 %

Tabell 18 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Sosial miljøsammenheng

SOSIAL MILJØSAMMENHENG	1. omdrev			2. omdrev			3. omdrev			4. omdrev			Gjen- stående	Endret totalt	A-stor		B-middels		C-liten		Står/ukjent		Truet	Sterkt truet			
	Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt				endring	endring	endring	endringsgrad	endringsgrad	endringsgrad							
Annen næringsdrivende	43	7	16 %	36	2	6 %	34	4	12 %	30	1	3 %	29	13	45 %	0	-	3	10 %	10	34 %	4	14 %	3	10 %	0	-
Arbeider, husmann, tjenestemann	67	8	12 %	59	4	7 %	55	2	4 %	53	1	2 %	52	31	60 %	1	2 %	8	15 %	22	42 %	0	-	5	10 %	0	-
Bonde	330	78	24 %	252	11	4 %	241	15	6 %	226	13	6 %	213	134	63 %	11	5 %	48	23 %	75	35 %	2	1 %	25	12 %	3	1 %
Embetsverk, institusjon	3	1	33 %	2	1	50 %	1	0	-	1	0	-	1	1	100 %	0	-	0	-	1	100 %	0	-	0	-	0	-
Fisker	12	4	33 %	8	0	-	8	0	-	8	1	13 %	7	3	43 %	0	-	2	29 %	1	14 %	0	-	1	14 %	0	-
Ukjent	13	4	31 %	9	3	33 %	6	1	17 %	5	1	20 %	4	1	25 %	0	-	0	-	1	25 %	0	-	1	25 %	0	-
Totalt	468	102	22 %	366	21	6 %	345	22	6 %	323	17	5 %	306	183	60 %	12	4 %	61	20 %	110	36 %	6	2 %	35	11 %	3	1 %

Tabell 19 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Samfunnssektor

SAMFUNNSSEKTOR	1. omdrev			2. omdrev			3. omdrev			4. omdrev			Gjen- stående	Endret totalt	A-stor		B-middels		C-liten		Står/ukjent		Truet	Sterkt truet			
	Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt				endring	endring	endring	endringsgrad	endringsgrad	endringsgrad							
Andre sektorer	5	0	-	5	2	40 %	3	0	-	3	0	-	3	3	100 %	0	-	1	33 %	2	67 %	0	-	1	33 %	0	-
Fast bosetting uten næringstilknytning	2	0	-	2	0	-	2	0	-	2	1	50 %	1	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Industri, merkantil virksomhet	16	0	-	16	2	13 %	14	1	7 %	13	0	-	13	6	46 %	0	-	2	15 %	4	31 %	1	8 %	0	-	0	-
Landbruk, fiske, fangst	437	101	23 %	336	17	5 %	319	21	7 %	298	16	5 %	282	171	61 %	12	4 %	58	21 %	101	36 %	5	2 %	34	12 %	3	1 %
Ukjent	8	1	13 %	7	0	-	7	0	-	7	0	-	7	3	43 %	0	-	0	-	3	43 %	0	-	0	-	0	-
Totalt	468	102	22 %	366	21	6 %	345	22	6 %	323	17	5 %	306	183	60 %	12	4 %	61	20 %	110	36 %	6	2 %	35	11 %	3	1 %

Tabell 20 Detaljert resultat SEFRAK-bygninger. Spredtbygd/tettbygd

SPREDTBYGD	1. omdrev			2. omdrev			3. omdrev			4. omdrev			Gjen- stående	Endret totalt	A-stor		B-middels		C-liten		Står/ukjent		Truet	Sterkt truet			
	Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt		Undersøkt	Tapt				endring	endring	endring	endringsgrad	endringsgrad	endringsgrad							
Spredtbygd	406	88	22 %	318	19	6 %	299	21	7 %	278	15	5 %	263	158	60 %	11	4 %	53	20 %	94	36 %	3	1 %	31	12 %	2	1 %
Tettbygd	62	14	23 %	48	2	4 %	46	1	2 %	45	2	4 %	43	25	58 %	1	2 %	8	19 %	16	37 %	3	7 %	4	9 %	1	2 %
Totalt	468	102	22 %	366	21	6 %	345	22	6 %	323	17	5 %	306	183	60 %	12	4 %	61	20 %	110	36 %	6	2 %	35	11 %	3	1 %

Vedlegg 3: Nøkkeltall 10 kommuner

Tabell 21 Nøkkeltall SEFRAK-bygninger 10 kommuner. Tap 1.-4. omdrev

KOMMUNE	1. OMD			TAP			CA ÅR			CA TAP 5 ÅR			CA ÅRLIG TAP			2. OMD			TAP			ÅR			ÅRLIG TAP			3. OMD			TAP			ÅRLIG TAP			4. OMD			TAP			ÅRLIG TAP																																																																																																																																																																																																																	
Bø	803	111	14 %	18	31	4 %	6	1 %	692	29	4,2 %	5	6	0,8 %	663	21	3,2 %	0,6 %	642	22	3,4 %	0,7 %	Flora	686	52	8 %	11	24	3 %	5	1 %	634	31	4,9 %	12	3	0,4 %	603	27	4,5 %	0,9 %	576	42	7,3 %	1,5 %	Kautokeino	40	17	43 %	15	6	14 %	1	3 %	23	3	13,0 %	5	1	2,6 %	20	1	5,0 %	1,0 %	19	1	5,3 %	1,1 %	Melhus	1429	287	20 %	18	80	6 %	16	1 %	1142	38	3,3 %	5	8	0,7 %	1104	31	2,8 %	0,6 %	1073	35	3,3 %	0,7 %	Nittedal	351	75	21 %	20	19	5 %	4	1 %	276	16	5,8 %	5	3	1,2 %	260	11	4,2 %	0,8 %	249	5	2,0 %	0,4 %	Nord-Aurdal	1350	173	13 %	17	51	4 %	10	1 %	1177	62	5,3 %	5	12	1,1 %	1115	46	4,1 %	0,8 %	1069	33	3,1 %	0,6 %	Saltdal	464	73	16 %	12	30	7 %	6	1 %	391	18	4,6 %	5	4	0,9 %	373	20	5,4 %	1,1 %	353	12	3,4 %	0,7 %	Samnanger	468	102	22 %	21	24	5 %	5	1 %	366	21	5,7 %	5	4	1,1 %	345	22	6,4 %	1,3 %	323	17	5,3 %	1,1 %	Sandnes	781	235	30 %	20	59	8 %	12	2 %	546	33	6,0 %	5	7	1,2 %	513	29	5,7 %	1,1 %	484	21	4,3 %	0,9 %	Tromsø	1086	152	14 %	16	48	4 %	10	1 %	934	40	4,3 %	5	8	0,9 %	894	53	5,9 %	1,2 %	841	48	5,7 %	1,1 %	TOTALT	7458	1277	17 %		370	5 %	74	1 %	6181	291	4,7 %		55	0,9 %	5890	261	4,4 %	0,9 %	5629	236	4,2 %	0,8 %

Tabell 22 Nøkkeltall SEFRAK-bygninger 10 kommuner. Tap, tilstand og endring 4. omdrev

KOMMUNE	4. OMD			TAP			ÅRLIG TAP			GJENSTÅENDE			ENDRET			A-ENDRING			B-ENDRING			C-ENDRING			STÅR			TRUET			STERKT TRUET																																																																																																																																																																																
Bø	642	22	3,4 %	0,7 %	620	278	45 %	20	3 %	84	14 %	174	28 %	0	68	11 %	21	3 %	Flora	576	42	7,3 %	1,5 %	534	277	52 %	10	2 %	78	15 %	189	35 %	7	78	15 %	18	3 %	Kautokeino	19	1	5,3 %	1,1 %	18	1	6 %	0	0	1	6 %	0	0	7	39 %	4	22 %	Melhus	1073	35	3,3 %	0,7 %	1038	559	54 %	41	4 %	223	21 %	295	28 %	7	123	12 %	33	3 %	Nittedal	249	5	2,0 %	0,4 %	244	166	68 %	20	8 %	63	26 %	83	34 %	6	12	5 %	12	5 %	Nord-Aurdal	1069	33	3,1 %	0,6 %	1036	380	37 %	31	3 %	100	10 %	249	24 %	11	175	17 %	54	5 %	Saltdal	353	12	3,4 %	0,7 %	341	152	45 %	6	2 %	63	18 %	83	24 %	0	39	11 %	4	1 %	Samnanger	323	17	5,3 %	1,1 %	306	183	60 %	12	4 %	61	20 %	110	36 %	6	35	11 %	3	1 %	Sandnes	484	21	4,3 %	0,9 %	463	290	63 %	7	2 %	102	22 %	181	39 %	11	42	9 %	8	2 %	Tromsø	841	48	5,7 %	1,1 %	793	486	61 %	26	3 %	177	22 %	283	36 %	21	67	8 %	20	3 %	TOTALT	5629	236	4,2 %	0,8 %	5393	2772	51 %	173	3 %	952	18 %	1647	31 %	69	646	12 %	177	3 %

Tabell 23 Nøkkeltall verneverdige kulturminner. Tilstand

KOMMUNE	Undersøkt	Truet	%
Bø	31	0	0
Flora	107	4	4 %
Kautokeino	0	0	0
Melhus	77	11	14 %
Nittedal	81	3	0
Nord-Aurdal	3	0	0
Saltdal	15	0	0
Samnanger	65	6	9 %
Sandnes	248	19	8 %
Tromsø	290	4	1 %
TOTALT	917	47	5 %

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 82/2019

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt.
14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00